

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 185 (XXIX) — Nr. 977

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 8 decembrie 2017

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 537 din 13 iulie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) lit. a) pct. (i) și lit. d) pct. (ii) și alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, în redactarea anterioară modificărilor aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2015 pentru modificarea și completarea unor acte normative	2–5
Decizia nr. 551 din 13 iulie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 318 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură penală, astfel cum au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară	5–8
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.461. — Ordin al directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară privind aprobarea începerii lucrărilor de înregistrare sistematică a imobilelor, pe sectoare cadastrale, în 30 de unități administrativ-teritoriale din județul Alba	9–39
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 65 din 2 octombrie 2017 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	40–47

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 537

din 13 iulie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) lit. a) pct. (i) și lit. d) pct. (ii) și alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, în redactarea anterioară modificărilor aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2015 pentru modificarea și completarea unor acte normative

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Cristina Cătălina Turcu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) lit. a) pct. (i) și lit. d) pct. (ii) și alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, în forma anterioară modificărilor aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2015 pentru modificarea și completarea unor acte normative, excepție ridicată de Societatea Hagi Gold — S.R.L. din Piatra-Neamț în Dosarul nr. 1.199/866/2015 al Judecătoriei Pașcani, și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 96 D/2016.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă că, la dosar, partea Agenția Națională de Administrare Fiscală a depus concluzii scrise, prin care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, arătând că, prin Decizia nr. 128 din 10 martie 2016, Curtea a reținut că legiuitorul este liber să reglementeze cu privire la răspunderea contravențională a persoanei juridice, întrucât nicio prevedere din Legea fundamentală nu interzice reglementarea unei astfel de răspunderi. Prin prevederile legale criticate s-a intenționat responsabilizarea persoanei juridice cu privire la modul de alegere și supraveghere a angajaților, precum și înlăturarea dificultăților în ceea ce privește identificarea persoanei care a săvârșit fapta, în cazul societăților cu mai mulți angajați.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 24 noiembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 1.199/866/2015, **Judecătoria Pașcani a sesizat**

Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 alin. (1) lit. a) pct. (i) și lit. d) pct. (ii) și alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, în forma anterioară modificărilor aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2015 pentru modificarea și completarea unor acte normative. Excepția a fost invocată de Societatea Hagi Gold — S.R.L. din Piatra-Neamț, într-o cauză având ca obiect soluționarea plângerii formulate împotriva unui proces-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor prevăzute de art. 10 lit. c) și gg) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999, respectiv neemiterea bonului fiscal pentru toate bunurile livrate sau serviciile prestate și deținerea la punctele de vânzare a bunurilor sau de prestare a serviciilor a unor sume care nu pot fi justificate prin datele înscrise în documentele emise cu aparate de marcat electronice fiscale, cu aplicarea sancțiunilor reglementate în textele de lege criticate.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul arată că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, faptele ce constituie contravenții intră sub incidența art. 6 din Convenția privind apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece contravenția este asimilată unei acuzații în materie penală, astfel încât contravenientul trebuie să se bucure de garanțiile instituite de acest articol. În legislația internă, contravenția este definită de art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, ca reprezentând o faptă săvârșită cu vinovăție. În ceea ce privește forma vinovăției, pornind de la noțiunea de acuzație în materie penală, se impune ca subiectul pasiv al contravenției să beneficieze de aceleași prevederi din materia penală, adică fapta săvârșită din culpă să constituie contravenție doar dacă legea prevede expres acest lucru. Persoana juridică nu poate deveni subiect activ al unei contravenții ca urmare a culpei în alegerea salariatului, răspunderea având caracter personal, și nu obiectiv. Având în vedere formele participăției penale, persoana juridică nu săvârșește fapta contravențională nici direct ca autor sau coautor, nici impropriu ca instigator sau complice. O astfel de reglementare încalcă dreptul de proprietate privată, precum și libertatea economică, nu doar prin sancțiunea pecuniară a amenzi, cât și prin măsura complementară a suspendării activității, ambele reflectându-se în patrimoniul persoanei juridice.

7. **Judecătoria Pașcani** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, făcând referire la deciziile Curții Constituționale nr. 507 din 29 mai 2007, nr. 752 din 20 septembrie 2012 și nr. 308 din 13 iunie 2013.

8. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

9. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate a prevederilor legale criticate este neîntemeiată, făcând referire la cele reținute prin Decizia nr. 530 din 31 mai 2007.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse și concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 11 alin. (1) lit. a) pct. (i) și lit. d) pct. (ii) și alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 75 din 21 ianuarie 2005, în redactarea anterioară modificărilor aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2015 pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 285 din 28 aprilie 2015, care au următorul cuprins: „(1) *Contravențiunile prevăzute la art. 10 se sancționează cu amendă aplicată operatorilor economici, după cum urmează:*

a) *cele prevăzute la art. 10 lit. f), h), i), s), ș), t), ț), v), aa) și gg), cu amendă de la 2.000 lei la 4.000 lei, precum și cu:*

(i) *confiscarea sumelor care nu pot fi justificate, pentru contravenția prevăzută la lit. gg); [...]*

d) *cele prevăzute la art. 10 lit. b), c), d), e) și dd), cu amendă de la 10.000 lei la 15.000 lei, precum și cu: [...]*

(ii) *suspendarea activității operatorului economic în punctul de lucru, de la o lună la 3 luni, în funcție de gravitatea faptelor, pentru contravențiunile prevăzute la lit. b), c), d) și e).[...]*

(3) *Pe durata de suspendare a activității, unitatea este sigilată de echipa de control constituită potrivit legii. Concomitent cu sigilarea unității, se afișează la loc vizibil un anunț cu privire la această situație. Anunțul va fi scris cu litere de tipar având înălțimea minimă de 10 cm. Procedura de aplicare a acestei prevederi se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice, până la data de 1 martie 2015.”*

13. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că textele de lege criticate aduc atingere dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5), referitoare la caracterul statului român și la principiul supremației Constituției și a legilor, ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 23 alin. (11) referitor la respectarea prezumției de nevinovăție, art. 44 privind dreptul de proprietate privată, art. 45 referitor la libertatea economică, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți. Totodată, autorul arată că sunt încălcate și dispozițiile

art. 6 referitoare la dreptul la un proces echitabil din Convenția privind apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, și art. 1 privind protecția proprietății din Primul Protocol adițional la Convenție.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că stabilirea unor contravenții și a unor sancțiuni corespunzătoare reprezintă o opțiune legitimă a legiuitorului, justificată de imperativul protejării interesului social și al ordinii de drept, prin adoptarea unor măsuri specifice de preîntâmpinare și sancționare a faptelor care generează sau ar putea genera fenomene economice negative, cum ar fi evaziunea fiscală. Dispozițiile legale criticate reprezintă norme coercitive, instituind sancțiuni contravenționale pentru agenții economici care nu respectă prevederile referitoare la justificarea sumelor de bani găsite la punctele de vânzare, aparținând acestora (a se vedea, în acest sens, și Decizia nr. 308 din 13 iunie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 25 iulie 2013).

15. Totodată, Curtea observă că sancțiunea complementară a suspendării activității pe o perioadă de 3 luni poate fi privită ca o limitare a folosinței ca atribut al dreptului de proprietate privată, pe o perioadă determinată, măsură justificată obiectiv și rațional, pentru a da expresie principiilor constituționale anterior invocate (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 128 din 10 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 425 din 6 iunie 2016, paragraful 17).

16. Distinct de cele reținute, Curtea reține că sancțiunea amenzii intră sub incidența celui de-al doilea alineat al articolului 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care permite statelor contractante să adopte legile pe care le consideră necesare pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a „**amenzilor**”. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că atât amenda, cât și sumele confiscate se subsumează noțiunii de „*amenzi*” [a se vedea, în acest sens, Decizia de inadmisibilitate din 19 noiembrie 2013 pronunțată în Cauza *Electrosan — S.R.L. împotriva României* (Cererea nr. 31.931/07), paragraful 16]. Autoritățile naționale sunt cele care decid, în primul rând, ce fel de „amendă” trebuie aplicată, deciziile luate în acest domeniu implicând o apreciere a problemelor politice, economice și sociale, apreciere pe care Convenția o lasă în competența statelor membre, acestea având la dispoziție o largă marjă de apreciere [a se vedea Decizia de inadmisibilitate din 21 martie 2006 pronunțată în Cauza *Valico — S.R.L. împotriva Italiei* (Cererea nr. 70.074/01), Decizia de inadmisibilitate din 19 noiembrie 2013 pronunțată în Cauza *Electrosan — S.R.L. împotriva României* (Cererea nr. 31.931/07), paragraful 17 și Hotărârea din 18 iunie 2013 pronunțată în Cauza *S.C. Complex Herta Import Export — S.R.L. Lipova împotriva României*, paragraful 32].

17. Cât privește atingerea adusă art. 45 din Constituție, Curtea reține că libertatea economică presupune garantarea dreptului de a desfășura o activitate economică într-un mediu concurențial ale cărui pârghii sunt fixate de stat prin lege. Numai în acest fel concurența va presupune o confruntare loială între operatorii economici care acționează pe același segment de piață și care oferă consumatorilor produse similare. Legiuitorul are astfel obligația să impună reguli de disciplină economică, pe care operatorii economici trebuie să le respecte, precum și posibilitatea de a stabili sancțiunile corespunzătoare pentru nerespectarea lor, aceasta fiind semnificația sintagmei

„în condițiile legii” cuprinsă în art. 45 din Constituție (a se vedea, *ad similibet*, Decizia nr. 556 din 7 iunie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 560 din 15 august 2007). Astfel, veniturile realizate de operatorii economici sunt supuse unui proces de fiscalizare necesar realizării dezideratului cuprins în art. 1 alin. (3) din Legea fundamentală, potrivit căruia România este stat social. În aceste condiții, pentru a garanta respectarea prevederilor legale prin care statul a înțeles să disciplineze activitatea operatorilor economici, s-au instituit sancțiuni, textele de lege criticate reglementând astfel de sancțiuni. În consecință, pentru argumentele anterior expuse, nu poate fi primită critica autorului excepției, prin care instituirea sancțiunii prevăzute de textele de lege criticate ar contraveni art. 45 din Constituție.

18. În ceea ce privește vinovăția în săvârșirea faptei, Curtea observă că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la interpretarea dispozițiilor art. 6 paragraful 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prezumția de nevinovăție trebuie să se aplice nu numai în procesul penal, în sens strict, ci ori de câte ori fapta imputabilă are „conotație penală”, cum ar fi, spre exemplu, în materia sancțiunilor administrative. Astfel, potrivit instanței de contencios al drepturilor omului, conceptul de „acuzăție în materie penală” are o semnificație „autonomă”, independentă de clasificările utilizate de sistemele juridice naționale ale statelor membre, așa cum s-a reținut în Hotărârea din 25 august 1987, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în *Cauza Lutz împotriva Germaniei*, paragraful 52 (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 411 din 3 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 526 din 15 iulie 2014, paragraful 22).

19. Referitor la domeniul de aplicare a prevederilor art. 6 din Convenție, prin Decizia nr. 197 din 13 mai 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 545 din 29 iulie 2003, Curtea Constituțională a stabilit că legislația contravențională din România intră sub incidența prevederilor art. 6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Așa fiind, procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției se bucură de prezumția de legalitate, însă, atunci când este formulată o plângere împotriva acesteia, este contestată chiar prezumția de care se bucură. În acest caz, instanța de judecată competentă va administra probele prevăzute de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului-verbal. Cel care a formulat plângerea nu trebuie să își demonstreze propria nevinovăție, revenind instanței de judecată obligația de a administra tot probatoriul necesar stabilirii și aflării adevărului. Chiar dacă art. 47 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 face referire la dispozițiile Codului de procedură civilă, instanțele de judecată nu pot face aplicarea strictă a regulii *onus probandi incumbit actori* ci, din contră, chiar ele trebuie să manifeste un rol activ pentru aflarea adevărului, din moment ce contravenția intră sub incidența art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 1.096 din 8 septembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 695 din 15 octombrie 2009). Din această perspectivă nu se poate reține încălcarea prezumției de nevinovăție.

20. Referitor la susținerile autorului excepției potrivit cărora, în vederea garantării prezumției de nevinovăție, prevederile art. 16 alin. (6) din Codul penal ar trebui aplicate *mutatis*

mutandis în domeniul contravențional, în sensul în care faptele comise din culpă ar trebui să constituie contravenții numai când legea prevede expres acest lucru, Curtea reține că acestea nu pot fi primite. Astfel, potrivit art. 3 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, persoana juridică răspunde contravențional în cazurile și în condițiile prevăzute de actele normative prin care se stabilesc și se sancționează contravenții, dintre aceste acte normative făcând parte și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999, în care sunt reglementate sancțiunile contravenționale ce fac obiectul prezentei excepții. Curtea observă că, potrivit art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, „constituie contravenție fapta săvârșită cu vinovăție”. Curtea reține că nici în cuprinsul Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 și nici în acela al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/1999 nu se face distincție între faptele săvârșite cu intenție sau din culpă, ca forme ale vinovăției. Intenția legiuitorului a fost aceea de a institui sancțiuni, prin prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/1999, pentru anumite fapte considerate ca prezentând pericol social, fără a distinge însă cu privire la forma de vinovăție a contravenientului. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a asimilat contravențiile conceptului de „acuzăție în materie penală”, astfel cum s-a reținut la paragrafele 18 și 19 din prezenta decizie, însă acest lucru nu are semnificația aplicării *mutatis mutandis* a regulilor ce guvernează domeniul penal.

21. Cât privește răspunderea contravențională a operatorului economic, Curtea reține că aceasta își are temeiul în faptele ilicite săvârșite în realizarea obiectului de activitate, respectiv neutilizarea aparatelor de marcat electronice fiscale atunci când obiectul lor de activitate îl constituie livrarea bunurilor cu amănuntul sau a prestărilor de servicii efectuate direct către populație. Răspunderea contravențională a persoanei juridice este întemeiată pe obligația acesteia de a-și stabili modul de organizare și funcționare, de a veghea cu privire la exercitarea atribuțiilor de către persoanele angajate, precum și de a exercita controlul asupra modului de îndeplinire a sarcinilor angajaților, respectându-se legislația în vigoare. Toate aceste activități sunt menite să ducă la realizarea obiectului social de activitate. Operatorul economic livrează bunurile și prestează serviciile menționate în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 în schimbul unor sume de bani, sume pentru a căror neevidențiere fiscală este sancționat contravențional, deoarece fapta săvârșită servește interesului său.

22. Curtea observă că, în jurisprudența sa, a reținut că instanța de judecată are posibilitatea și, totodată, obligația ca, administrând întregul material probatoriu, să constate în ce măsură fapta contravenientului este sau nu săvârșită cu vinovăție, și să anuleze procesul-verbal, în măsura în care fapta nu este săvârșită cu vinovăție (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 828 din 11 octombrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 828 din 10 decembrie 2012, și Decizia nr. 36 din 31 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 424 din 8 iunie 2017, paragraful 25).

23. În ceea ce privește pretinsa încălcare a art. 1 alin. (5) și art. 16 alin. (1) din Legea fundamentală, Curtea observă că autorul excepției nu indică motivele pe care aceasta se fundamentează.

24. De asemenea, întrucât nu a fost reținută restrângerea exercițiului niciunui drept și niciunei libertăți fundamentale, Curtea constată că nici dispozițiile art. 53 din Constituție nu au incidență în cauză.

25. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Hagi Gold — S.R.L. din Piatra-Neamț în Dosarul nr. 1.199/866/2015 al Judecătoriai Pașcani și constată că prevederile art. 11 alin. (1) lit. a) pct. (i) și lit. d) pct. (ii) și alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, în forma anterioară modificărilor aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2015 pentru modificarea și completarea unor acte normative sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriai Pașcani și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 13 iulie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,

Cristina Cătălina Turcu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 551

din 13 iulie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 318 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură penală, astfel cum au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 318 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură penală, astfel cum au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, excepție ridicată de Dumitru Melcete în Dosarul nr. 8.691/288/2016 al Judecătoriai Râmnicu Vâlcea. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 3.259D/2016.

2. La apelul nominal se prezintă, personal, autorul excepției. Lipsește cealaltă parte. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul autorului excepției de neconstituționalitate, care arată că legiuitorul nu a ținut seama de Decizia nr. 23 din 20 ianuarie 2016, prin care Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 318 din Codul de procedură penală sunt neconstituționale. Astfel, sintagma „interes public” este lipsită în continuare de claritate. În final, referă asupra considerentelor reținute de instanța de contencios constituțional în decizia de admitere.

4. Reprezentantul Ministerului Public apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Acesta arată că art. 318 din Codul de procedură penală a fost modificat de legiuitor, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016, introducându-se patru criterii noi, care trebuie avute în vedere în evaluarea interesului public. Așa fiind, reprezentantul Ministerului Public apreciază că legiuitorul s-a conformat deciziei Curții Constituționale, în prezent sintagma „interes public” beneficiind de suficiente criterii pentru a putea fi definită.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

5. Prin Încheierea din 11 noiembrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 8.691/288/2016, **Judecătoria Râmnicu Vâlcea a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 318 alin. (1) și**

alin. (2) din Codul de procedură penală, astfel cum au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, excepție ridicată de Dumitru Melcete cu ocazia soluționării unei cauze penale.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispoziția criticată, chiar și după modificarea acesteia prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016, nu respectă cerințele de claritate și previzibilitate care decurg din prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție. Susține că noile dispoziții procesual penale nu respectă Decizia nr. 23 din 20 ianuarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 240 din 31 martie 2016, prin care Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 318 din Codul de procedură penală sunt neconstituționale. Astfel, sintagma „interes public” este lipsită în continuare de claritate și previzibilitate. Totodată, autorul excepției apreciază că dispozițiile criticate nu respectă nici Decizia nr. 1.354 din 10 decembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 887 din 29 decembrie 2008.

7. **Judecătoria Râmnicu Vâlcea** apreciază că dispozițiile legale criticate, astfel cum au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016, sunt constituționale. Susține că, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2006, prevederile declarate neconstituționale au fost puse de acord cu Legea fundamentală, cu luarea în considerare și respectarea întocmai a deciziei Curții Constituționale. Astfel, art. 318 din Codul de procedură penală a fost modificat substanțial, atât sub aspectul cazurilor și condițiilor de dispunere a soluției de renunțare la urmărirea penală, cât și sub aspectul supunerii acesteia din oficiu controlului și încuviințării instanței de judecată, fiind instituită procedura confirmării de către judecătorul de cameră preliminară de la instanța căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță a tuturor soluțiilor de renunțare la urmărirea penală adoptate de procuror, în camera de consiliu, cu citarea persoanei care a făcut sesizarea/părților/subiecților procesuali/persoanelor interesate.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul** susține că autorul excepției de neconstituționalitate s-a mărginit să enumere o serie de prevederi constituționale, despre care a afirmat că ar fi încălcate de dispozițiile legale criticate, fără a arăta concret în ce constă contradicția între acestea și Constituție, astfel că se impune respingerea, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate. În subsidiar, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Arată că, drept urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 23 din 20 ianuarie 2016, Guvernul a adoptat Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016, legiuitorul reglementând un control al judecătorului asupra ordonanței procurorului. Având în vedere dispozițiile art. 318 alin. (12)—(16) din Codul de procedură penală, texte care se coroborează cu celelalte dispoziții din același act normativ referitoare la renunțarea la urmărirea penală, Guvernul consideră că prevederile legale criticate sunt conforme cu dispozițiile art. 126 din Constituție, așa cum au fost acestea interpretate în Decizia nr. 23 din 20 ianuarie 2016. De asemenea, apreciază că textele

legale criticate, în forma modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016, îndeplinesc standardele de claritate, precizie și previzibilitate ale legii penale, respectând și principiul legalității procesului penal, fiind conforme cu prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție.

10. **Avocatul Poporului** arată că a transmis punctul său de vedere în Dosarul nr. 1.574D/2015, fiind reținut în Decizia nr. 90 din 23 februarie 2016, în sensul că dispozițiile art. 318 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală contravin principiului egalității în fața legii și principiului accesului liber la justiție. Susține că dispozițiile legale criticate creează o disproporție vădită între interesele generale ale societății (noțiune căreia i se circumscrie interesul public) și celelalte valori constituționale a căror apărare intră tot în competența procurorului, fără să existe o justificare rezonabilă și echitabilă pentru această lipsă de proporționalitate. Astfel, renunțarea la urmărirea penală ar putea încuraja alte persoane să comită fapte asemănătoare, fapt ce ar crea în opinia publică un sentiment de insecuritate, credința că justiția nu acționează suficient de ferm împotriva unor manifestări infracționale.

11. Totodată, persoana vătămată ale cărei drepturi trebuie protejate pe calea procesului penal se poate afla în imposibilitatea de a cunoaște criteriile de stabilire a interesului public, valoare apărată de autoritățile judiciare în defavoarea drepturilor sale vătămate prin săvârșirea faptei pentru care s-a declanșat urmărirea penală. Dispozițiile criticate nu permit judecătorului identificarea normei aplicabile, analiza conținutului și adaptarea acesteia la faptele juridice stabilite, trăsături menite să asigure înfăptuirea justiției în numele legii. În continuare arată că, în Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 3 februarie 2009, pronunțată în Cauza *Voiculescu împotriva României*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reamintit faptul că art. 2 din Convenție impune statului obligația de a asigura dreptul la viață prin implementarea unei legislații penale concrete, care să descurajeze comiterea de infracțiuni contra persoanei și care să se sprijine pe un mecanism de aplicare conceput pentru a preveni, împiedica și pedepsi încălcările sale.

12. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 318 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură penală, astfel cum au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din 23 mai 2016. Dispozițiile criticate au următorul conținut: „(1) În cazul infracțiunilor pentru care legea prevede pedeapsa amenzii sau pedeapsa închisorii de cel mult 7 ani, procurorul poate

renunța la urmărirea penală când constată că nu există un interes public în urmărirea faptei.

(2) Interesul public se analizează în raport cu:

a) conținutul faptei și împrejurările concrete de săvârșire a faptei;

b) modul și mijloacele de săvârșire a faptei;

c) scopul urmărit;

d) urmările produse sau care s-ar fi putut produce prin săvârșirea infracțiunii;

e) eforturile organelor de urmărire penală necesare pentru desfășurarea procesului penal prin raportare la gravitatea faptei și la timpul scurs de la data săvârșirii acesteia;

f) atitudinea procesuală a persoanei vătămate;

g) existența unei disproporții vădite între cheltuielile pe care le-ar implica desfășurarea procesului penal și gravitatea urmărilor produse sau care s-ar fi putut produce prin săvârșirea infracțiunii."

15. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că textul criticat contravine prevederilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5), potrivit căruia, în România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie, și art. 126 alin. (1), potrivit căruia justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că prin Decizia nr. 23 din 20 ianuarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 240 din 31 martie 2016, a verificat dacă dispozițiile art. 318 cuprind suficiente elemente de determinare a conținutului sintagmei „interes public”.

17. Cu acel prilej Curtea a reținut că enumerarea în cuprinsul prevederilor art. 318 alin. (1) din Codul de procedură penală a elementelor referitoare la conținutul faptei, la modul și mijloacele de săvârșire, la scopul urmărit, la împrejurările concrete de săvârșire și la urmările produse sau care s-ar fi putut produce prin săvârșirea infracțiunii, în completarea căror art. 318 alin. (2) din Codul de procedură penală arată că, atunci când autorul faptei este cunoscut, la aprecierea interesului public sunt avute în vedere și persoana suspectului sau a inculpatului, conduita acestuia anterioară săvârșirii infracțiunii și eforturile depuse pentru înlăturarea sau diminuarea consecințelor infracțiunii, nu este de natură a clarifica înțelesul sintagmei criticate. Astfel, Curtea a constatat că sintagma „interes public” nu este determinată de legiuitor prin prevederile art. 318 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, iar elementele enumerate în cuprinsul acestora drept criterii de determinare a „interesului public”, nu sunt de natură a defini noțiunea anterior referită, acestea constituind criterii de individualizare a pedepselor, în cazul constatării de către o instanță de judecată a săvârșirii unor infracțiuni.

18. În consecință, Curtea a constatat că textul criticat nu îndeplinește standardele de claritate, precizie și previzibilitate ale legii penale, încălcând principiul legalității procesului penal, reglementat la art. 2 din Codul de procedură penală, și, prin urmare, prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție, care reglementează obligativitatea respectării în România a Constituției, a supremației sale și a legilor.

19. Curtea constată că, ulterior, prin art. II pct. 82 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din 23 mai 2016, legiuitorul a modificat dispozițiile art. 318 din Codul de procedură penală. În acest context, având în vedere criticile de neconstituționalitate aduse de către autorul excepției, Curtea urmează să analizeze în ce măsură dispozițiile modificate au înlăturat viciul de neconstituționalitate constatat.

20. Astfel, comparând cele două reglementări, Curtea constată că legiuitorul, prin art. II pct. 82 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016, pe lângă criteriile avute în vedere la momentul adoptării reglementării inițiale, a adăugat criterii noi, și anume: atitudinea suspectului sau a inculpatului după săvârșirea infracțiunii; eforturile organelor de urmărire penală necesare pentru desfășurarea procesului penal prin raportare la gravitatea faptei și la timpul scurs de la data săvârșirii acesteia; atitudinea procesuală a persoanei vătămate; existența unei disproporții vădite între cheltuielile pe care le-ar implica desfășurarea procesului penal și gravitatea urmărilor produse sau care s-ar fi putut produce prin săvârșirea infracțiunii.

21. În acest context, Curtea reține că din paragraful 15 al Deciziei nr. 23 din 20 ianuarie 2016 rezultă că elementele comune avute în vedere în cele două variante ale textului nu s-ar putea circumscrie criteriilor care pot sta la baza analizării existenței interesului public, instanța de contencios constituțional reținând că „acestea constituie criterii de individualizare a pedepselor, în cazul constatării de către o instanță de judecată a săvârșirii unor infracțiuni”.

22. Cu alte cuvinte, luate singular, aceste elemente, comune celor două reglementări, nu pot sta la baza analizării existenței interesului public în cazul renunțării la urmărirea penală. În completarea acestora legiuitorul a reglementat însă, astfel cum s-a arătat, alte elemente ce trebuie avute în vedere, iar, pe lângă acestea, a reglementat inclusiv modalitatea de control al soluției procurorului de renunțare la urmărirea penală. Astfel, legiuitorul a prevăzut că ordonanța prin care s-a dispus renunțarea la urmărirea penală este verificată sub aspectul legalității și temeiniciei de procurorul ierarhic superior. Ordonanța astfel verificată se comunică în copie, după caz, persoanei care a făcut sesizarea, părților, suspectului, persoanei vătămate și altor persoane interesate și se transmite, spre confirmare, în termen de 10 zile de la data la care a fost emisă, judecătorului de cameră preliminară de la instanța căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță. Judecătorul de cameră preliminară stabilește termenul de soluționare și hotărăște, prin încheiere motivată, în camera de consiliu, asupra legalității și temeiniciei soluției de renunțare la urmărirea penală.

23. Totodată, în ceea ce privește exercitarea funcției de urmărire penală de către procuror, Curtea reține că, potrivit art. 305 alin. (1) din Codul de procedură penală, când actul de sesizare îndeplinește condițiile prevăzute de lege, organul de urmărire penală dispune începerea urmăririi penale cu privire la fapta săvârșită ori a cărei săvârșire se pregătește, chiar dacă autorul este indicat sau cunoscut. Potrivit art. 305 alin. (3) din Codul de procedură penală, atunci când există probe din care să rezulte bănuiala rezonabilă că o anumită persoană a săvârșit fapta pentru care s-a început urmărirea penală și nu există vreunul dintre cazurile prevăzute la art. 16 alin. (1) din același act normativ, organul de urmărire penală dispune ca urmărirea penală să se efectueze în continuare față de aceasta, care dobândește calitatea de suspect.

24. De asemenea, potrivit art. 309 alin. (1) și alin. (2) teza întâi din Codul de procedură penală, acțiunea penală se pune în mișcare de procuror, prin ordonanță, în cursul urmăririi penale, când acesta constată că există probe din care rezultă că o persoană a săvârșit o infracțiune și nu există vreunul dintre cazurile de împiedicare prevăzute la art. 16 alin. (1) din același act normativ, punerea în mișcare a acțiunii penale fiind comunicată inculpatului de către organul de urmărire penală care îl cheamă pentru a-l audia.

25. În continuare, Curtea observă că din modul de reglementare a instituției renunțării la urmărirea penală rezultă că aceasta poate fi dispusă în faza urmăririi penale *in rem*, în faza urmăririi penale *in personam*, precum și după ce a fost pusă în mișcare acțiunea penală. Cu alte cuvinte, renunțarea la urmărirea penală va putea fi dispusă în condițiile în care procurorul constată că nu există vreunul dintre cazurile prevăzute la art. 16 alin. (1) din Codul de procedură penală, deoarece existența acestora determină în sarcina procurorului obligația pronunțării unei alte soluții, nu cea de renunțare la urmărirea penală.

26. Totodată, Curtea constată că trebuie distins în funcție de momentul pronunțării soluției de renunțare la urmărirea penală. Astfel, dacă soluția de renunțare la urmărirea penală a fost pronunțată în cursul urmăririi penale *in rem*, prima analiză pe care procurorul este chemat să o realizeze este aceea a existenței unei minime evidențe că fapta săvârșită ori a cărei săvârșire se pregătește există, este prevăzută de legea penală, neexistând celelalte cazuri prevăzute de art. 16 alin. (1) din Codul de procedură penală. Pe de altă parte, dacă soluția de renunțare la urmărirea penală a fost pronunțată în cursul urmăririi penale *in personam* sau după punerea în mișcare a acțiunii penale, prima analiză pe care procurorul este chemat să o realizeze este aceea a constatării existenței unei bănueli rezonabile că o anumită persoană a săvârșit fapta, respectiv că există probe din care rezultă că o persoană a săvârșit o infracțiune. Curtea constată că analiza realizată de procuror și, subsecvent, de instanța care verifică soluția de renunțare la urmărirea penală este diferită de cea realizată de instanța chemată să hotărască asupra învinuirii aduse inculpatului. Dacă în primul caz sunt avute în vedere, în funcție de momentul pronunțării soluției de renunțare la urmărirea penală, fie minima existență a elementelor care determină concluzia că fapta săvârșită ori a cărei săvârșire se pregătește există, este prevăzută de legea penală, neexistând celelalte cazuri prevăzute de art. 16 alin. (1) din Codul de procedură penală, fie bănuielile rezonabile că o anumită persoană a săvârșit fapta, fie existența probelor din care rezultă că o persoană a săvârșit o infracțiune, în cel de-al doilea caz instanța va constata, dincolo

de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat.

27. Ulterior acestei etape, procurorul va avea de analizat în ce măsură continuarea urmăririi penale este în favoarea interesului public. Referitor la acest concept, Curtea observă că, într-adevăr, acesta nu este definit de legislația în vigoare. Curtea reține, în schimb, că acesta este utilizat în legătură cu diverse materii; de exemplu, există interes public în protejarea drepturilor fundamentale, cum, în egală măsură, poate exista un interes public pentru restrângerea exercițiului acestor drepturi, există interes public, de exemplu, în domeniul legislativ, cum, în egală măsură, există interes public în alte sfere ale societății (sănătate, finanțe etc.).

28. Cu alte cuvinte, există concepte, interesul public fiind unul dintre acestea, pentru care oferirea unei definiții abstracte, atotcuprinzătoare, este un deziderat imposibil de realizat. Aceasta deoarece, în funcție de materia în legătură cu care interesul public este analizat, elementele luate în considerare vor fi diferite.

29. Astfel, Curtea constată că, în materie penală, chiar dacă *prima facie* interesul public este salvat prin sancționarea tuturor faptelor penale, protejarea acestuia comportă, de fapt, nuanțări în funcție de elementele specifice fiecărei cauze. Dacă, spre exemplu, în cazul prescripției răspunderii penale, legiuitorul a avut în vedere un element obiectiv în analiza subzistenței interesului public, în cazul renunțării la urmărirea penală, având în vedere momentul în care aceasta poate fi dispusă, pe lângă elemente obiective, legiuitorul a reglementat și elemente subiective ce trebuie avute în vedere.

30. Astfel, Curtea apreciază că, prin noua reglementare, care combină aceste elemente, legiuitorul a respectat cele statuate prin Decizia nr. 23 din 20 ianuarie 2016, precitată, punând de acord dispozițiile criticate cu prevederile Legii fundamentale. Elementele ce trebuie avute în vedere de procuror sunt de natură a clarifica înțelesul sintagmei interes public, legiuitorul prevăzând cu exactitate obligațiile pe care le are fiecare organ judiciar, circumscrise modului concret de realizare a atribuțiilor acestora, prin stabilirea, în mod neechivoc, a operațiunilor pe care acestea le îndeplinesc în exercitarea atribuțiilor lor.

31. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Dumitru Melcete în Dosarul nr. 8.691/288/2016 al Judecătorei Râmnicu Vâlcea și constată că dispozițiile art. 318 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură penală, astfel cum au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Râmnicu Vâlcea și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 13 iulie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marițiu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

AGENȚIA NAȚIONALĂ DE CADASTRU ȘI PUBLICITATE IMOBILIARĂ

ORDIN

privind aprobarea începerii lucrărilor de înregistrare sistematică a imobilelor, pe sectoare cadastrale, în 30 de unități administrativ-teritoriale din județul Alba

Având în vedere prevederile art. 11 alin. (1) din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 15 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.288/2012, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul art. 3 alin. (13) din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

directorul general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă începerea lucrărilor de înregistrare sistematică a imobilelor, pe sectoare cadastrale, situate pe teritoriul a 30 de unități administrativ-teritoriale din județul Alba, după cum urmează:

a) unitatea administrativ-teritorială Aiud — sectoarele cadastrale nr. 7 și 65;

b) unitatea administrativ-teritorială Almașu Mare — sectorul cadastral nr. 27;

c) unitatea administrativ-teritorială Bistra — sectoarele cadastrale nr. 36, 37 și 38;

d) unitatea administrativ-teritorială Blaj — sectoarele cadastrale nr. 2, 14, 17, 18, 25, 26, 27, 34, 37, 50, 61, 65, 73, 82, 83, 84, 89, 107, 108, 116, 121 și 129;

e) unitatea administrativ-teritorială Bucurdea Grânoasă — sectoarele cadastrale nr. 21, 22, 23, 26, 27, 28, 29, 30, 33, 34, 35, 36, 39, 40, 42, 45, 46, 64, 65, 68, 69 și 70;

f) unitatea administrativ-teritorială Câlnic — sectoarele cadastrale nr. 7, 12, 13, 14, 15, 17, 20, 24, 27 și 31;

g) unitatea administrativ-teritorială Cenade — sectoarele cadastrale nr. 10, 11, 12, 13, 23, 24, 25, 26, 27, 32 și 33;

h) unitatea administrativ-teritorială Cergău — sectoarele cadastrale nr. 2, 6, 9, 11, 12, 14 și 19;

i) unitatea administrativ-teritorială Cetatea de Baltă — sectoarele cadastrale nr. 13, 25, 28, 36, 42, 44 și 46;

j) unitatea administrativ-teritorială Ciuruleasa — sectoarele cadastrale nr. 27 și 28;

k) unitatea administrativ-teritorială Crăciunelu de Jos — sectoarele cadastrale nr. 5, 6, 10 și 13;

l) unitatea administrativ-teritorială Cricău — sectoarele cadastrale nr. 63, 67, 68, 72, 74 și 75;

m) unitatea administrativ-teritorială Cut — sectoarele cadastrale nr. 17, 18, 19, 20, 21, 23, 25 și 26;

n) unitatea administrativ-teritorială Doștat — sectorul cadastral nr. 39;

o) unitatea administrativ-teritorială Galda de Jos — sectoarele cadastrale nr. 102, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 138, 139 și 140;

p) unitatea administrativ-teritorială Lopadea Nouă — sectoarele cadastrale nr. 5, 29, 77, 98 și 175;

q) unitatea administrativ-teritorială Lunca Mureșului — sectoarele cadastrale nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 29, 30 și 31;

r) unitatea administrativ-teritorială Meteș — sectoarele cadastrale nr. 18, 57, 59, 61, 91, 92, 93, 97, 98, 101, 103, 104, 164, 165, 166 și 167;

s) unitatea administrativ-teritorială Mihalț — sectoarele cadastrale nr. 24, 28, 29, 30, 34, 57, 58, 59, 68, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 83, 84, 104, 105, 106, 109, 110, 115, 116, 118 și 126;

ș) unitatea administrativ-teritorială Mogoș — sectoarele cadastrale nr. 49, 80, 148, 149, 170, 171 și 172;

t) unitatea administrativ-teritorială Noșlac — sectoarele cadastrale nr. 1, 5, 11, 31, 37, 38, 39 și 55;

ț) unitatea administrativ-teritorială Ocna Mureș — sectoarele cadastrale nr. 5, 6, 7, 16, 22, 23, 24, 25, 38, 46, 51, 52, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 70, 75 și 90;

u) unitatea administrativ-teritorială Pianu — sectoarele cadastrale nr. 7, 8, 14, 21, 22, 24, 25 și 35;

v) unitatea administrativ-teritorială Roșia de Secaș — sectoarele cadastrale nr. 3, 10, 11, 12, 27, 43, 44, 46, 47, 50, 51 și 52;

w) unitatea administrativ-teritorială Săsciori — sectoarele cadastrale nr. 68, 69, 70, 81, 95, 96, 97, 98, 102 și 104;

x) unitatea administrativ-teritorială Sebeș — sectoarele cadastrale nr. 43, 44, 63, 65, 70, 82, 86 și 98;

y) unitatea administrativ-teritorială Șibot — sectoarele cadastrale nr. 26, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 40, 41, 42 și 43;

z) unitatea administrativ-teritorială Șona — sectoarele cadastrale nr. 9, 11, 18, 20, 24, 25, 40, 53, 56, 83, 91, 107 și 125;

aa) unitatea administrativ-teritorială Teiuș — sectoarele cadastrale nr. 3, 4, 10, 11, 12, 20 și 28;

bb) unitatea administrativ-teritorială Unirea — sectoarele cadastrale nr. 20, 21, 25, 28, 64, 65, 66, 104, 105, 140, 141 și 147.

Art. 2. — Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrările de înregistrare sistematică a imobilelor este prevăzută în anexele nr. 1—30*) la prezentul ordin.

Art. 3. — Anexele nr. 1—30 fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Directorul general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară,

Radu Codruț Ștefănescu

București, 17 noiembrie 2017.

Nr. 1.461.

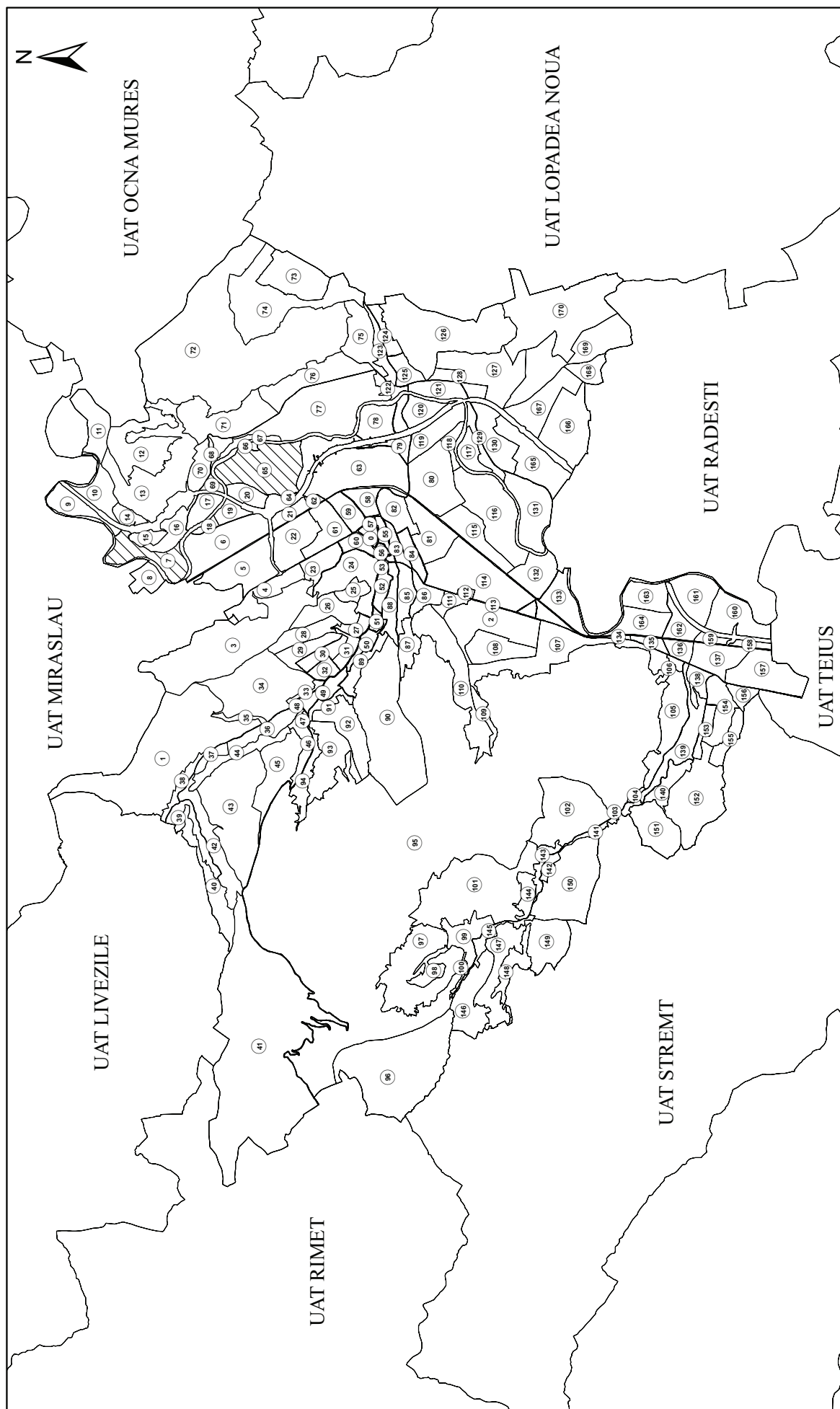
*) Anexele nr. 1—30 sunt reproduse în facsimil.

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

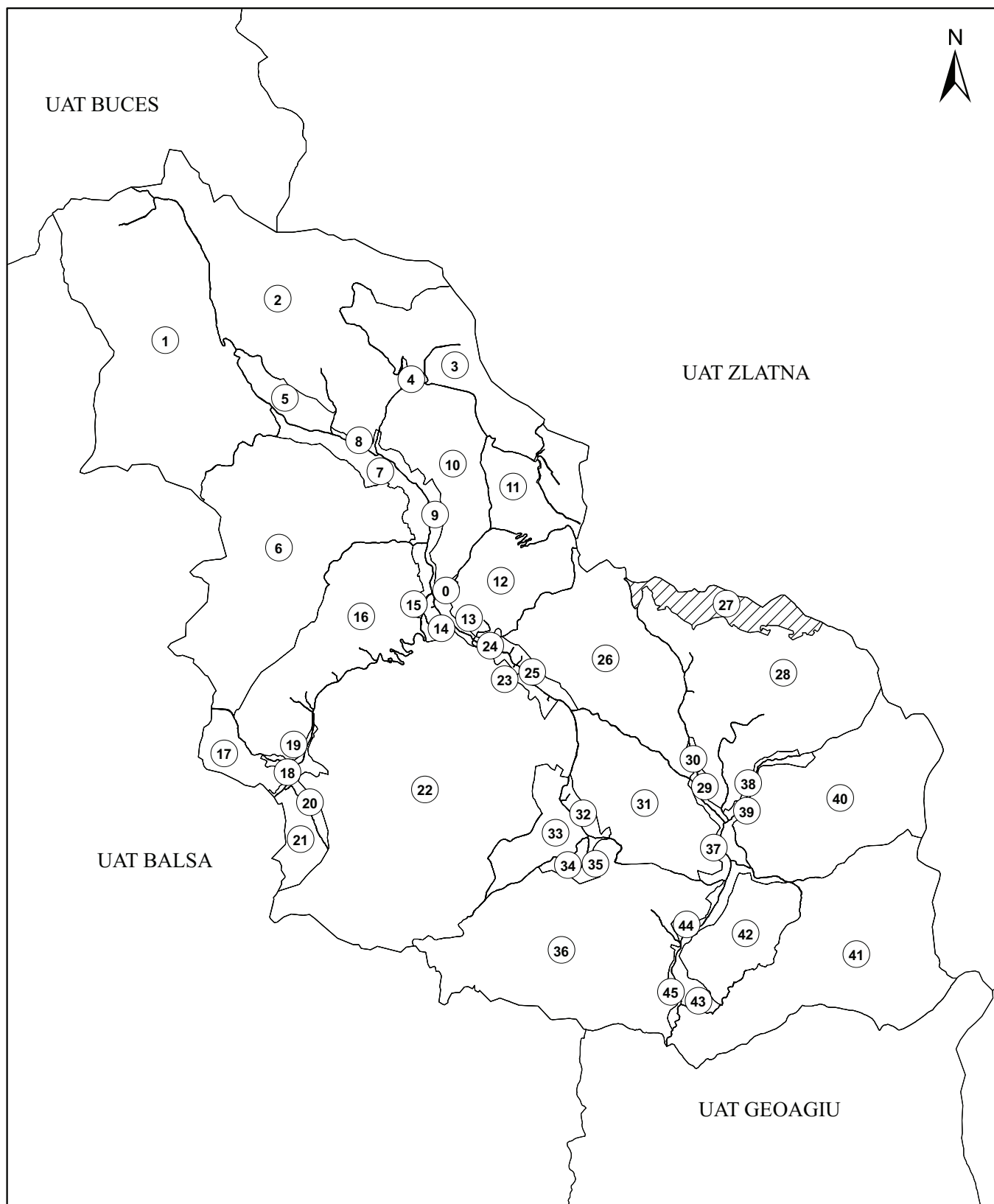
Județ: ALBA

UAT: AIUD

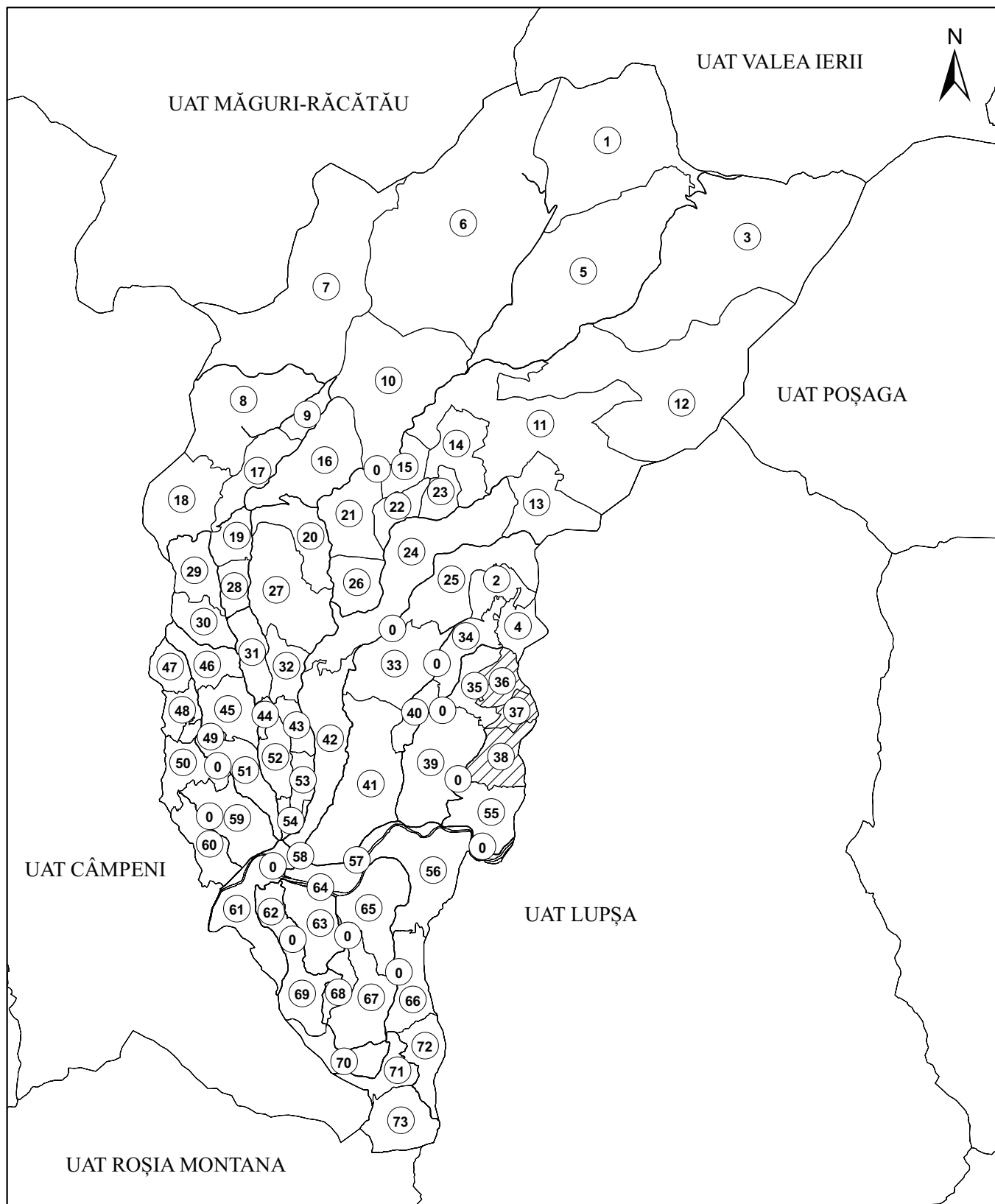
Sectoare: 7, 65

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică
Judet: ALBA
UAT: ALMAȘU MARE
Sector: 27

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică
Judet: ALBA
UAT: BISTRA
Sectoare: 36, 37, 38

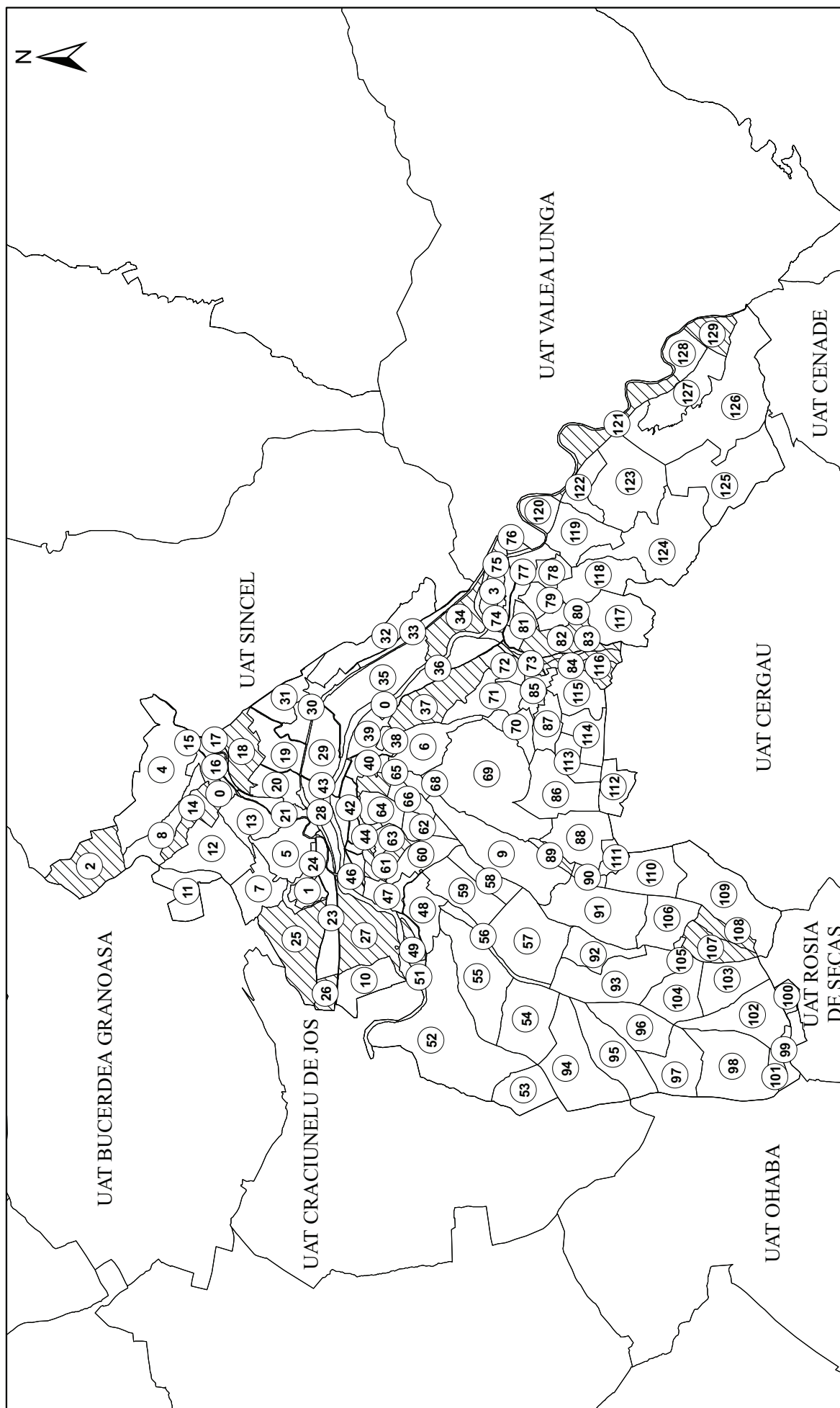

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: ALBA

UAT: BLAJ

Sectoare: 2, 14, 17, 18, 25, 26, 27, 34, 37, 50, 61, 65, 73, 82, 83, 84, 89, 107, 108, 116, 121, 129

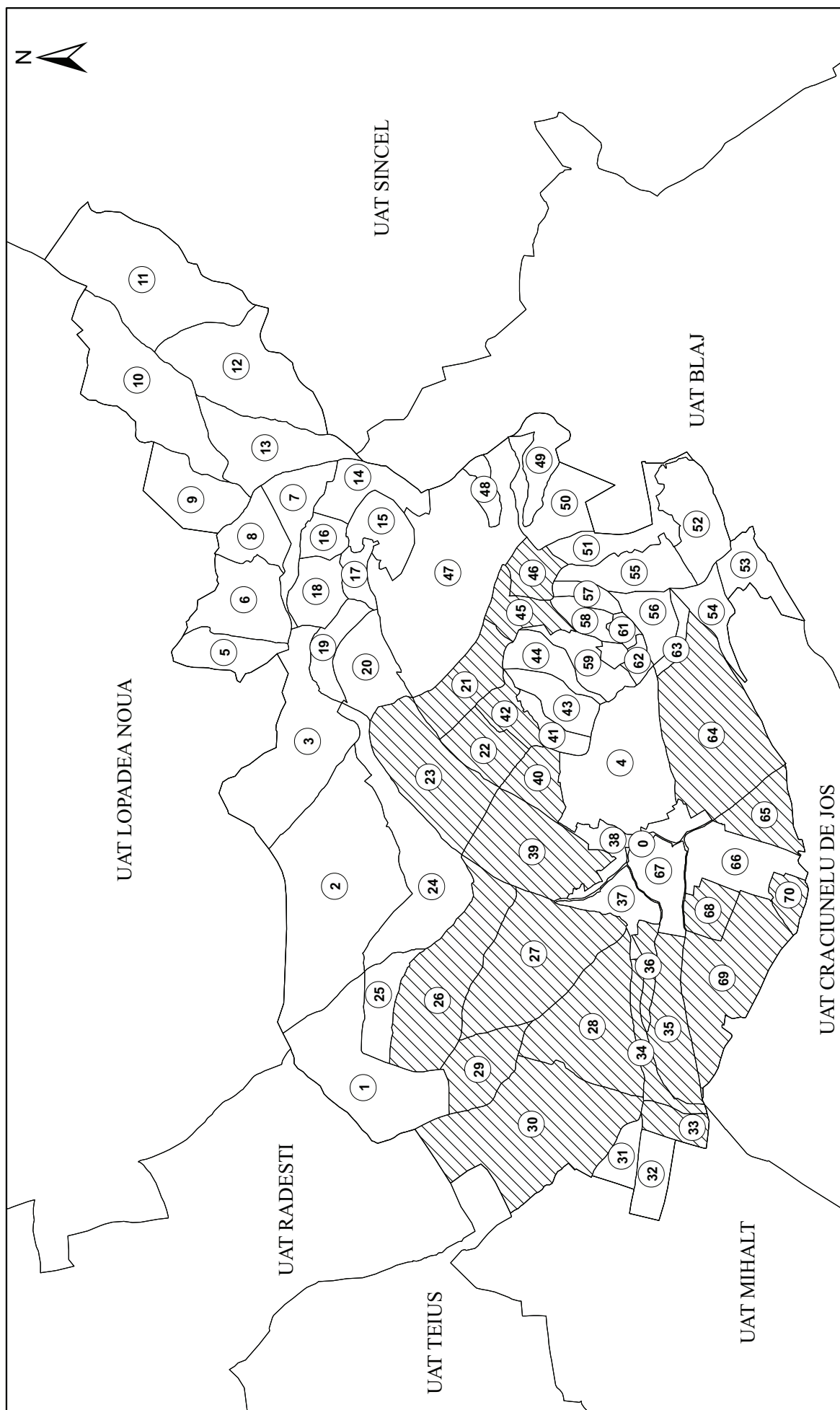

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

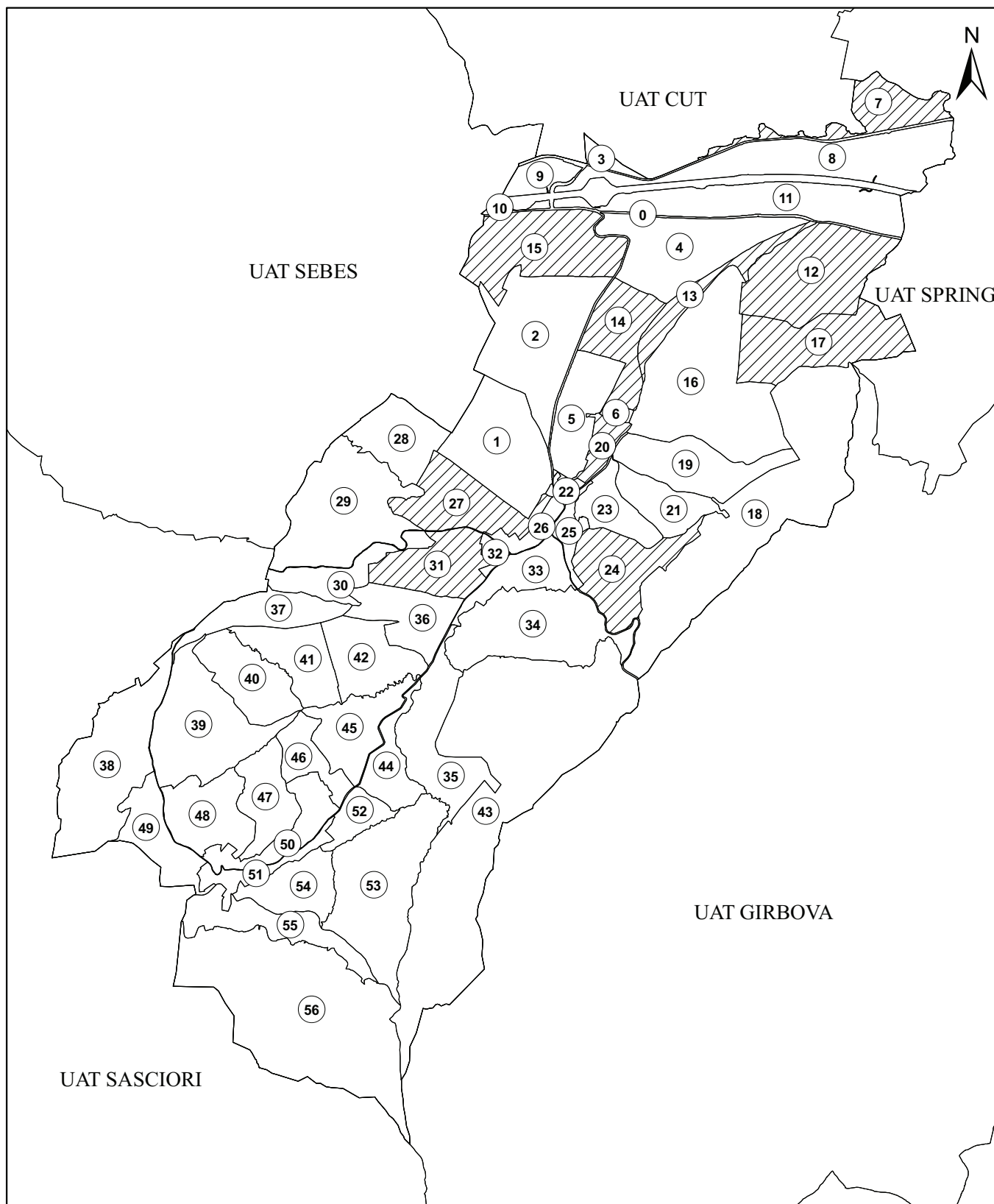
Județ: ALBA

UAT: BUCERDEA GRĂNOASĂ

Sectoare: 21, 22, 23, 26, 27, 28, 29, 30, 33, 34, 35, 36, 39, 40, 42, 45, 46, 64, 65, 68, 69, 70

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică
 Județ: ALBA
 UAT: CÂLNIC
 Sectoare: 7, 12, 13, 14, 15, 17, 20, 24, 27, 31

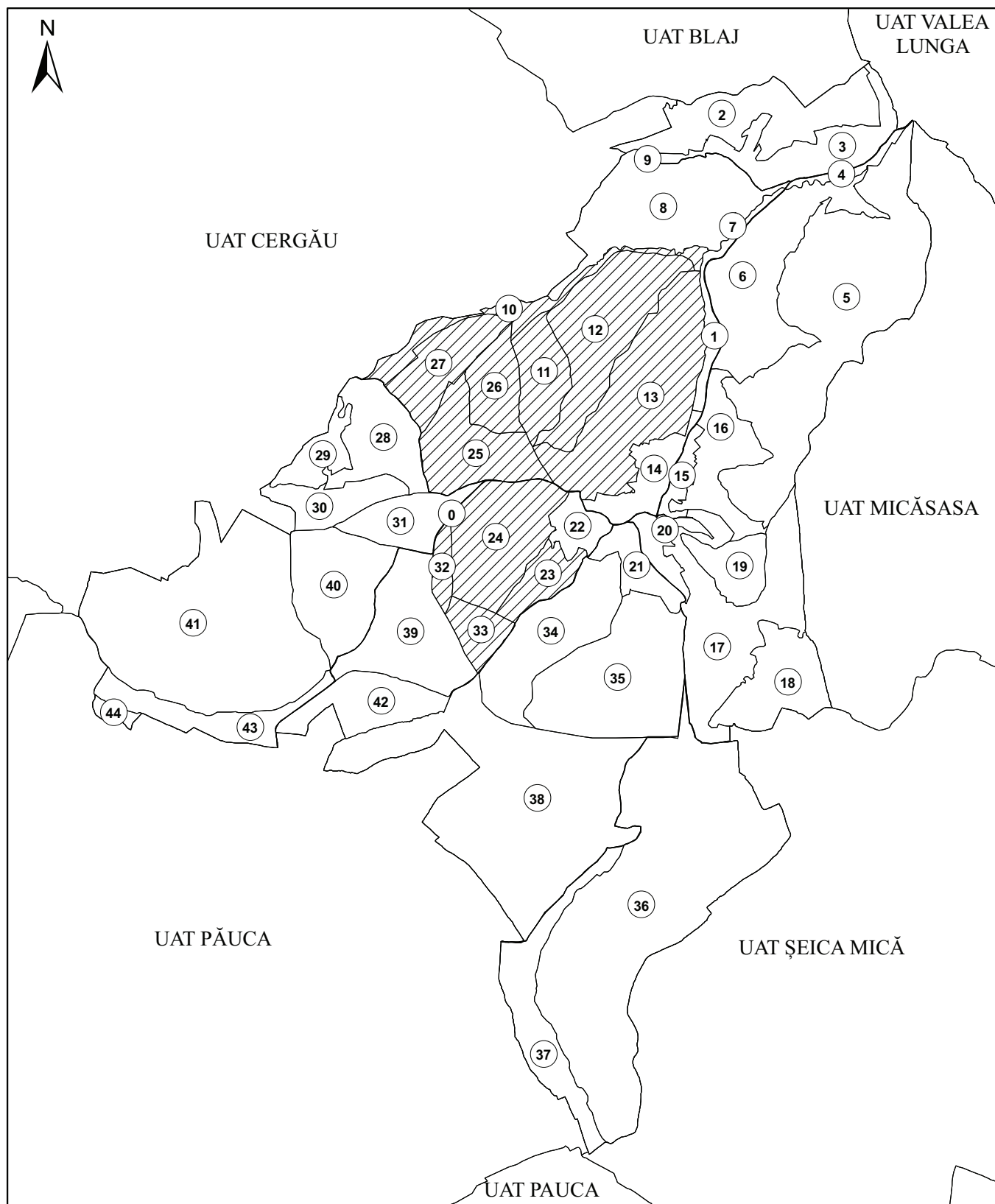

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: ALBA

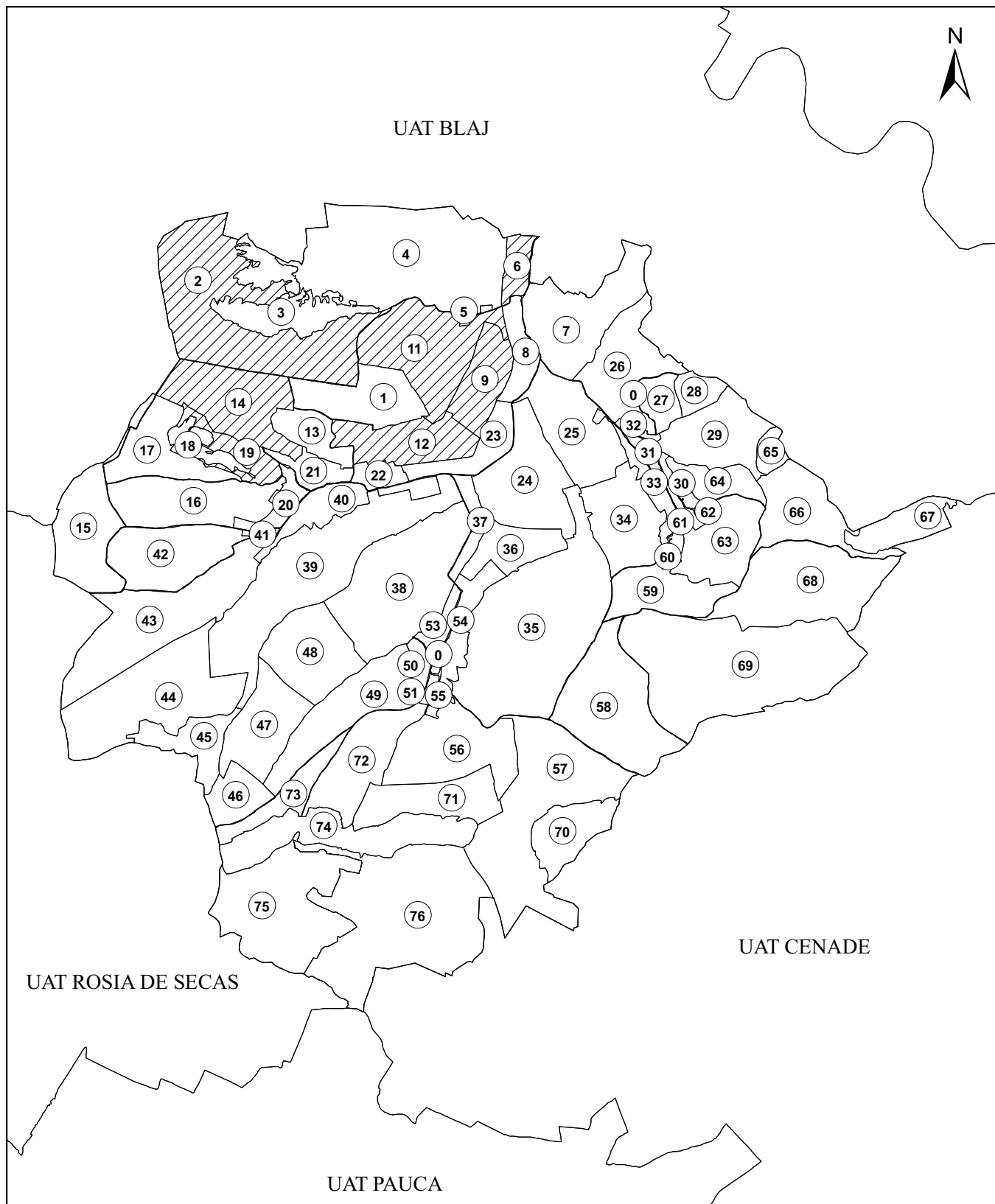
UAT: CENADE

Sectoare: 10, 11, 12, 13, 23, 24, 25, 26, 27, 32, 33

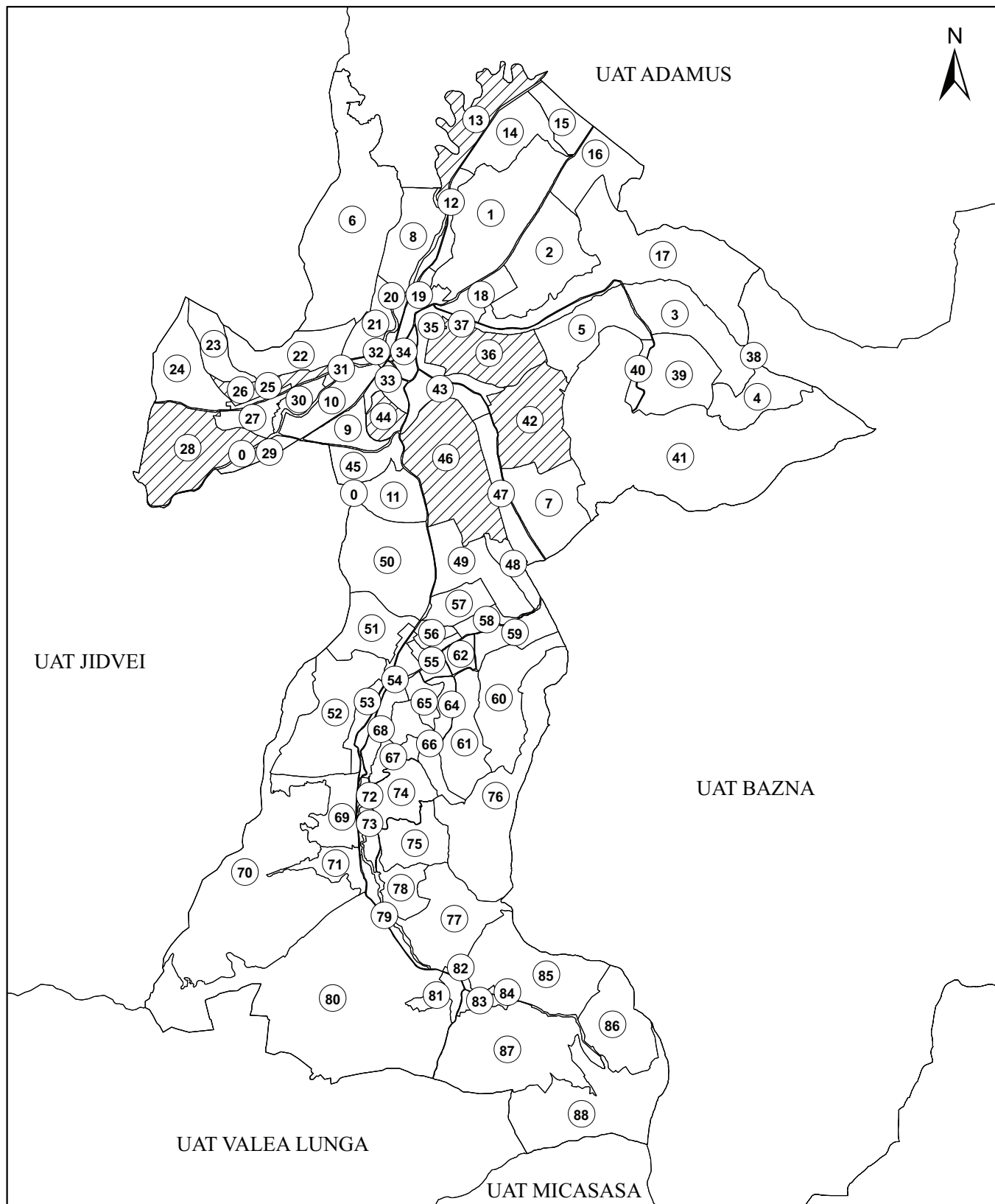

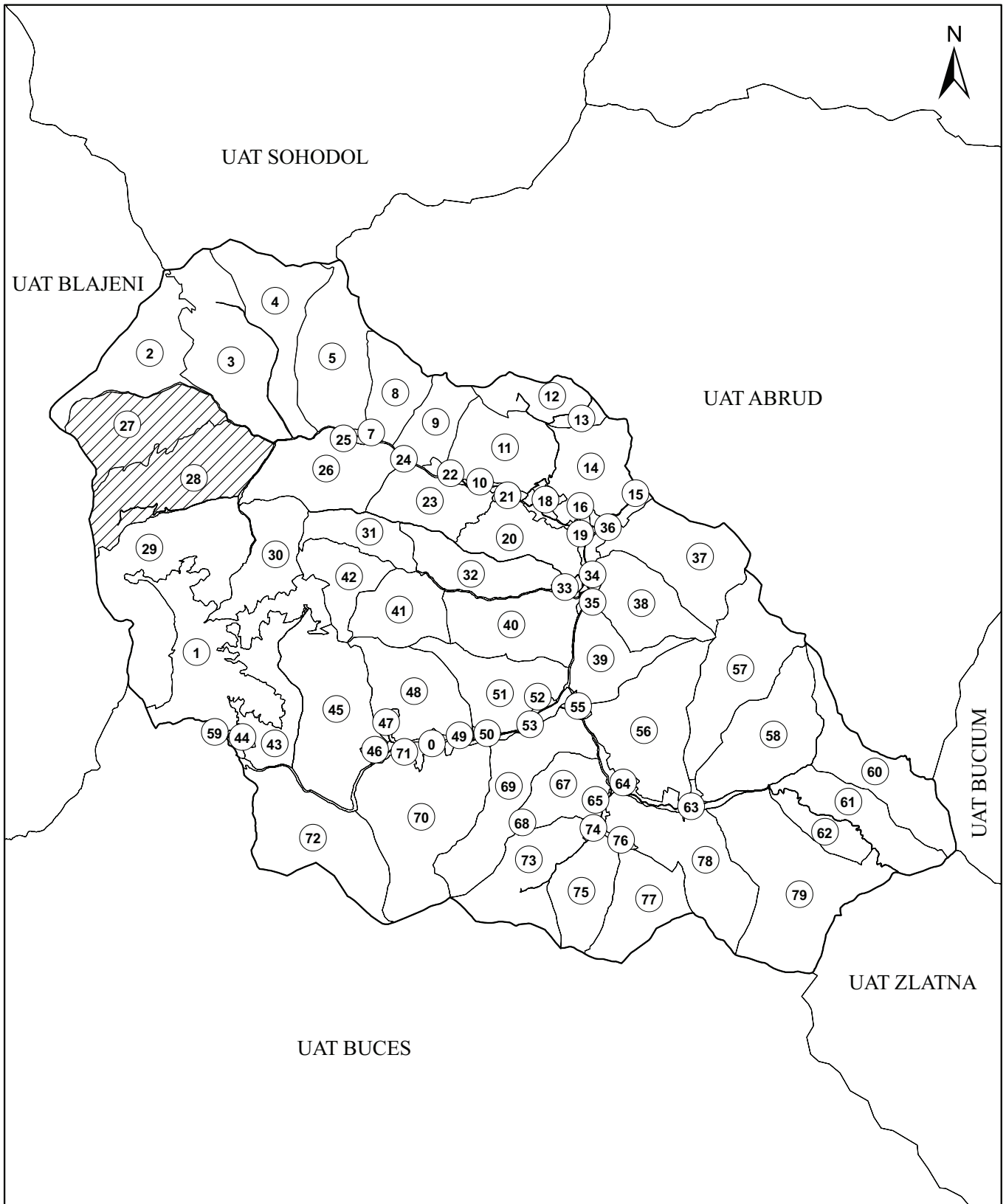
Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică
 Județ: ALBA
 UAT: CERGĂU
 Sectoare: 2, 6, 9, 11, 12, 14, 19

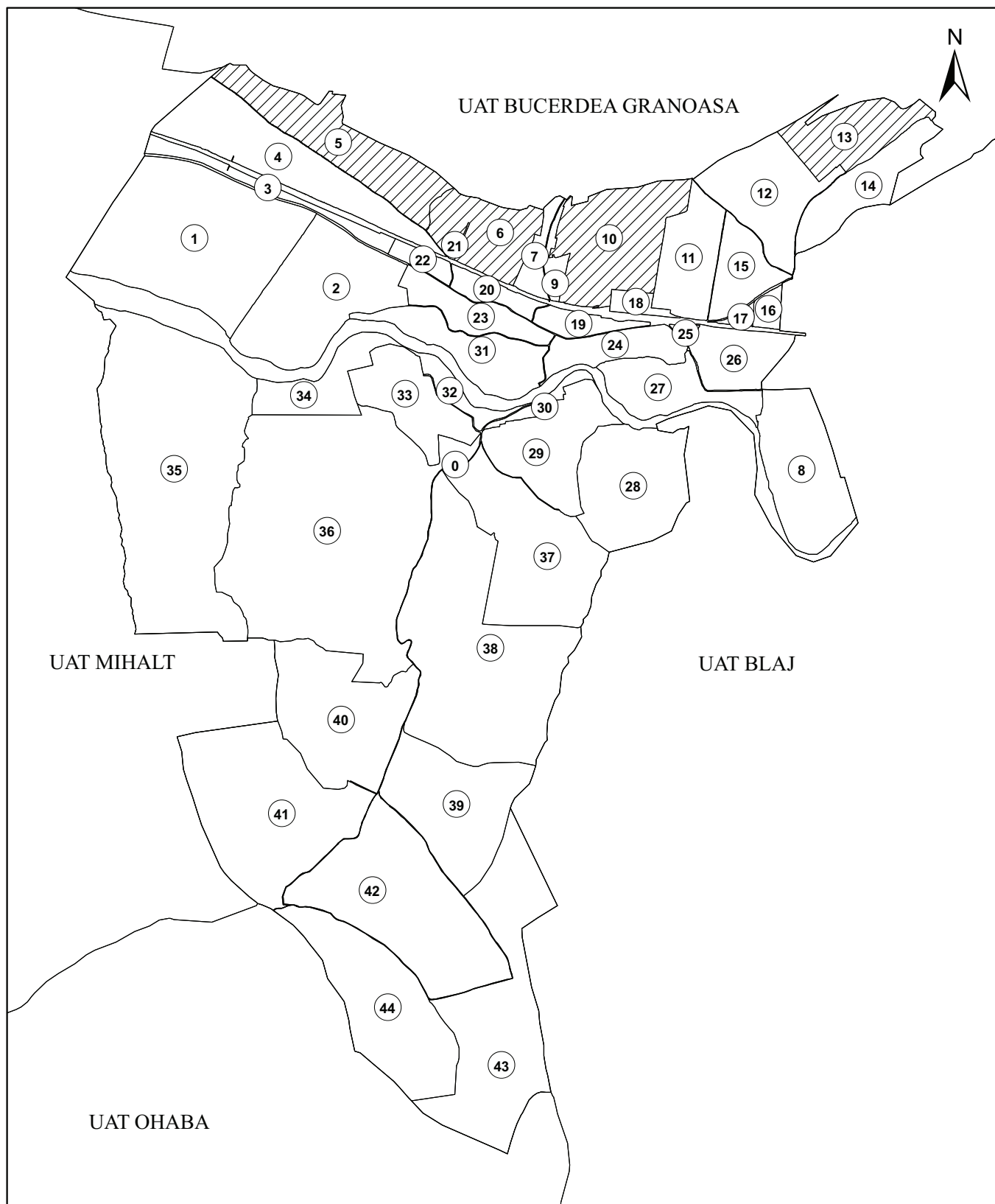
Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică
Judet: ALBA
UAT: CETATEA DE BALTĂ
Sectoare: 13, 25, 28, 36, 42, 44, 46

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică
 Județ: ALBA
 UAT: CIURULEASA
 Sectoare: 27, 28

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică
Județ: ALBA
UAT: CRĂCIUNELU DE JOS
Sectoare: 5, 6, 10, 13

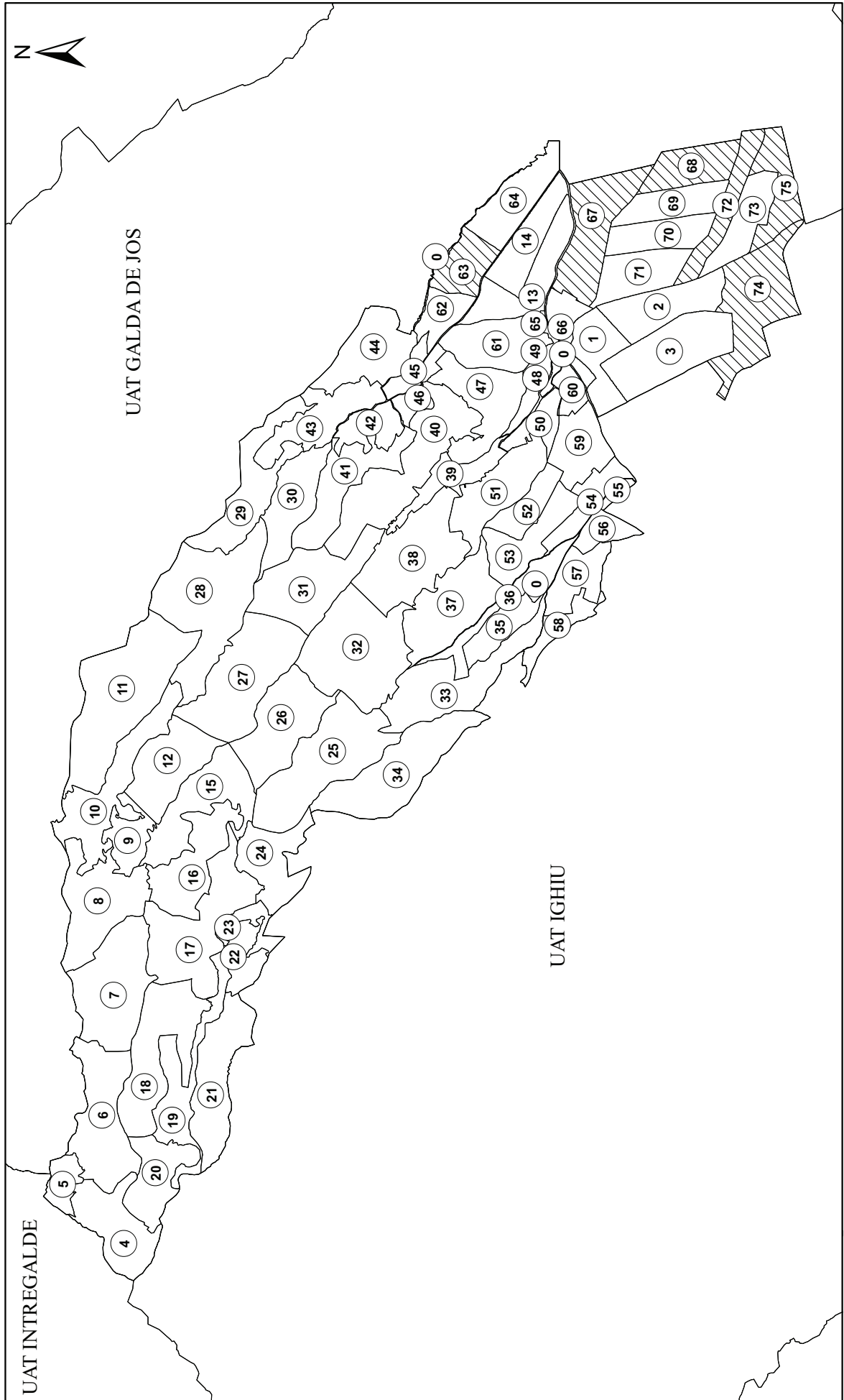

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: ALBA

UAT: CRICĂU

Sectoare: 63, 67, 68, 72, 74, 75

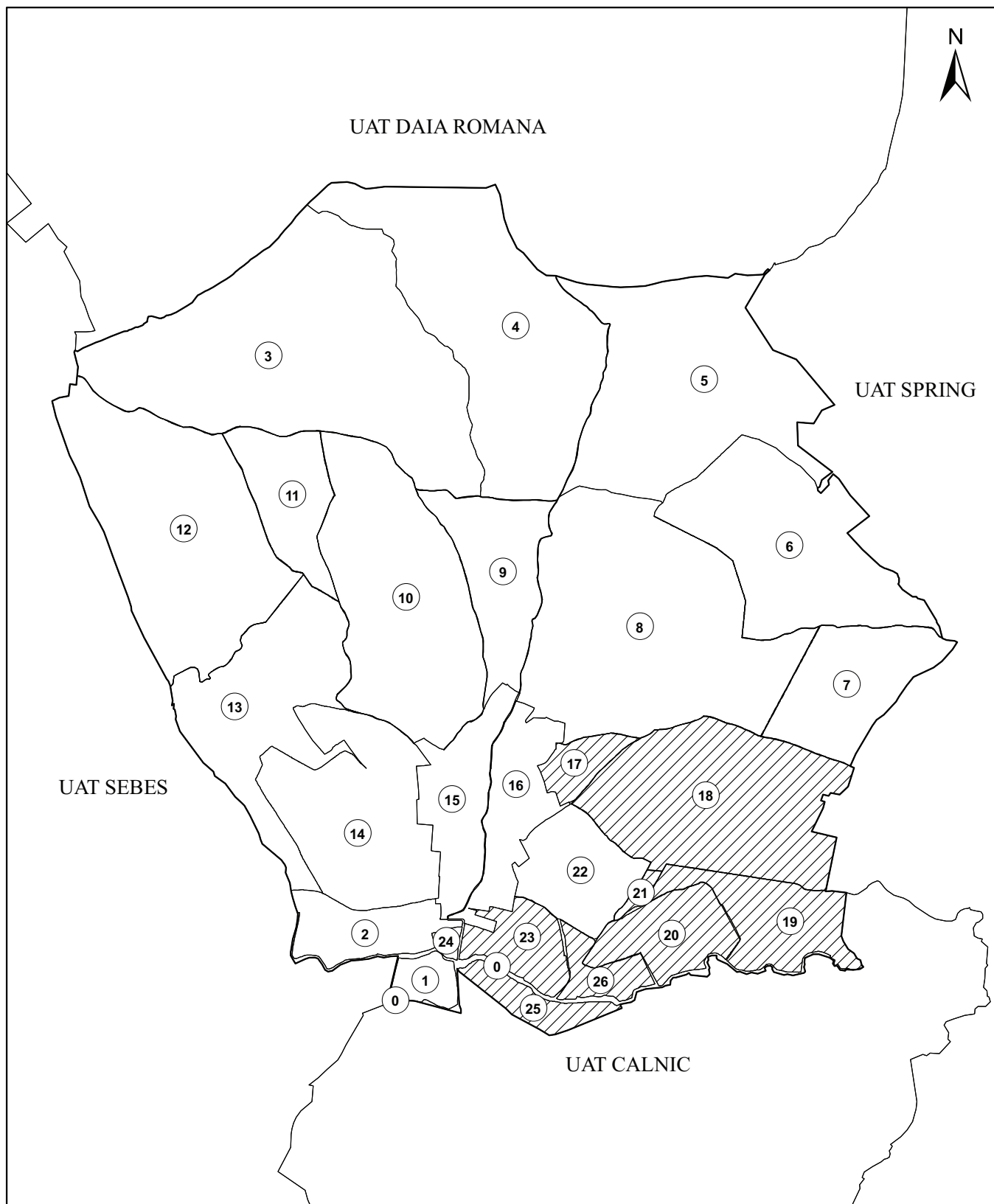

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: ALBA

UAT: CUT

Sectoare: 17, 18, 19, 20, 21, 23, 25, 26

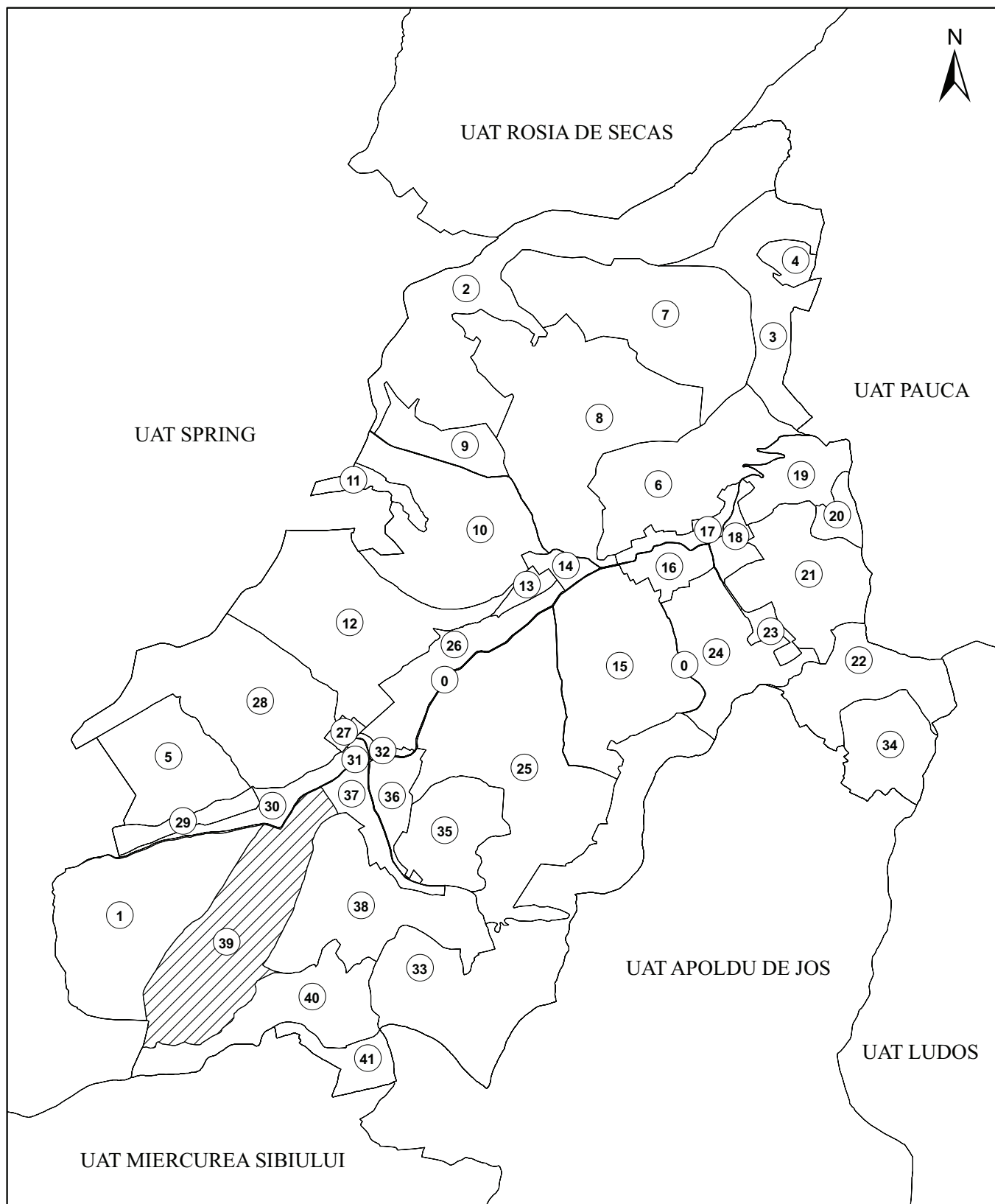

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: ALBA

UAT: DOȘTAT

Sector: 39

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: ALBA

UAT: GALDA DE JOS

Sectoare: 102, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 138, 139, 140

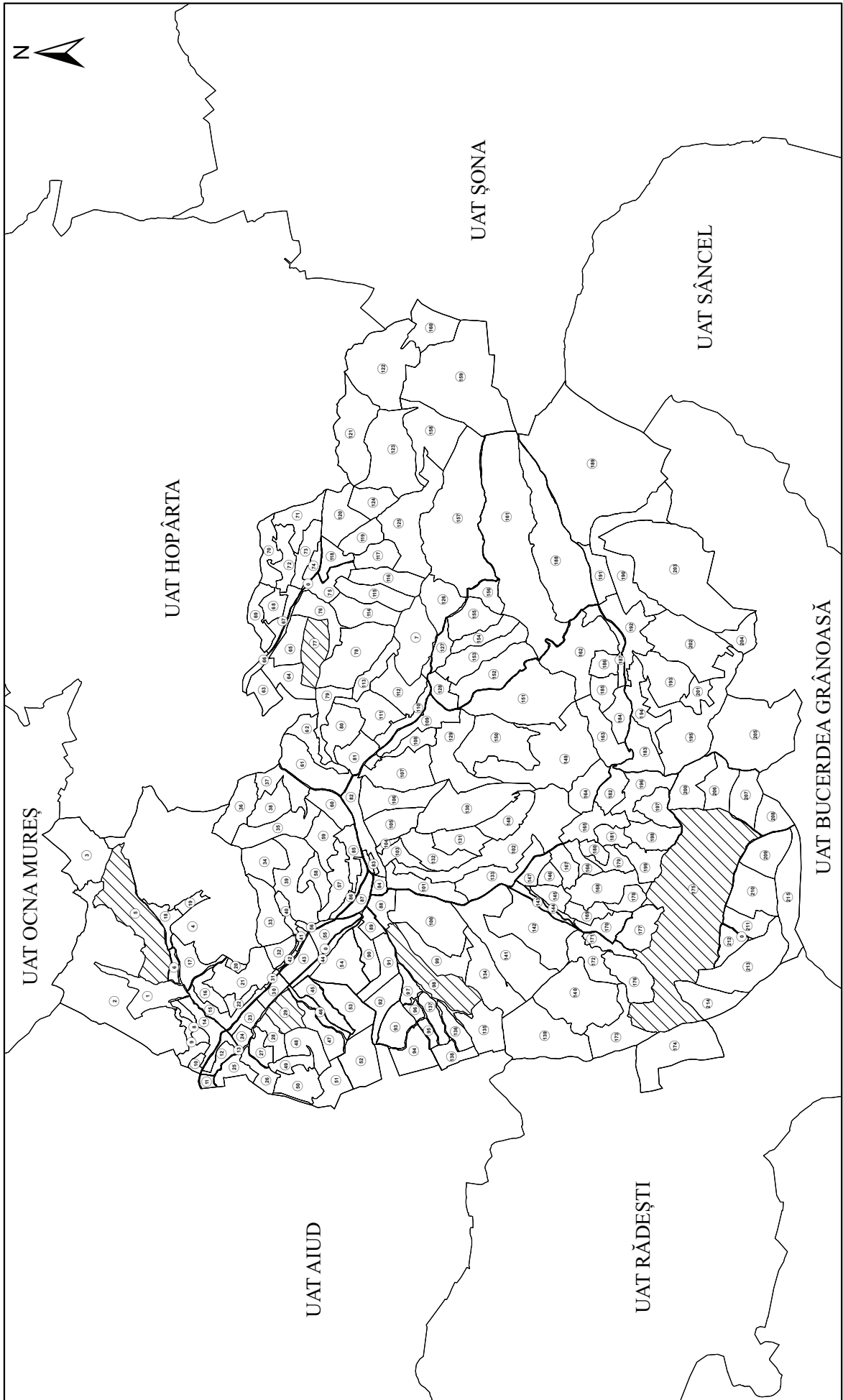

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: ALBA

UAT: LOPADEA NOUĂ

Sectoare: 5, 29, 77, 98, 175

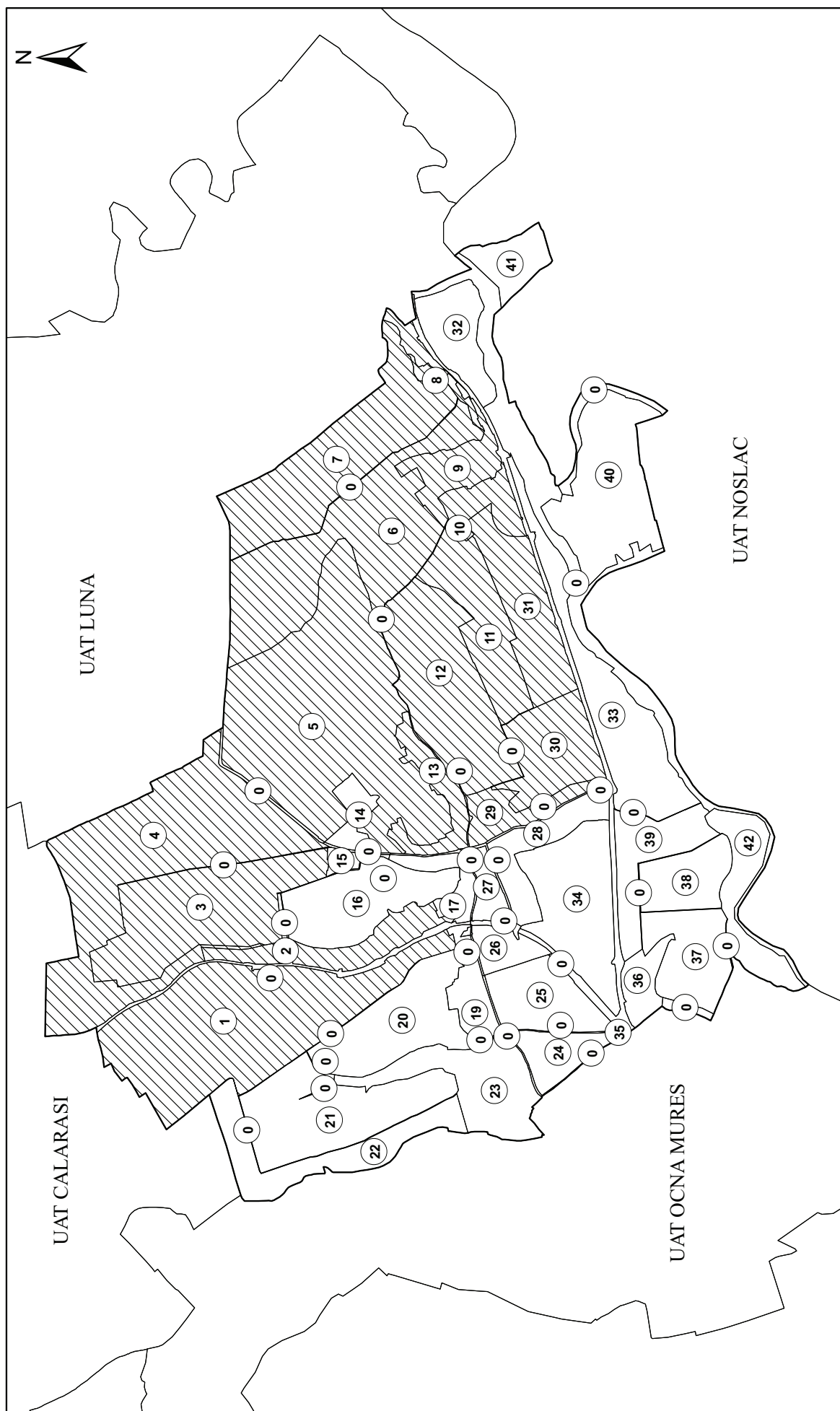

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: ALBA

UAT: LUNCA MUREȘULUI

Sectoare: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 29, 30, 31

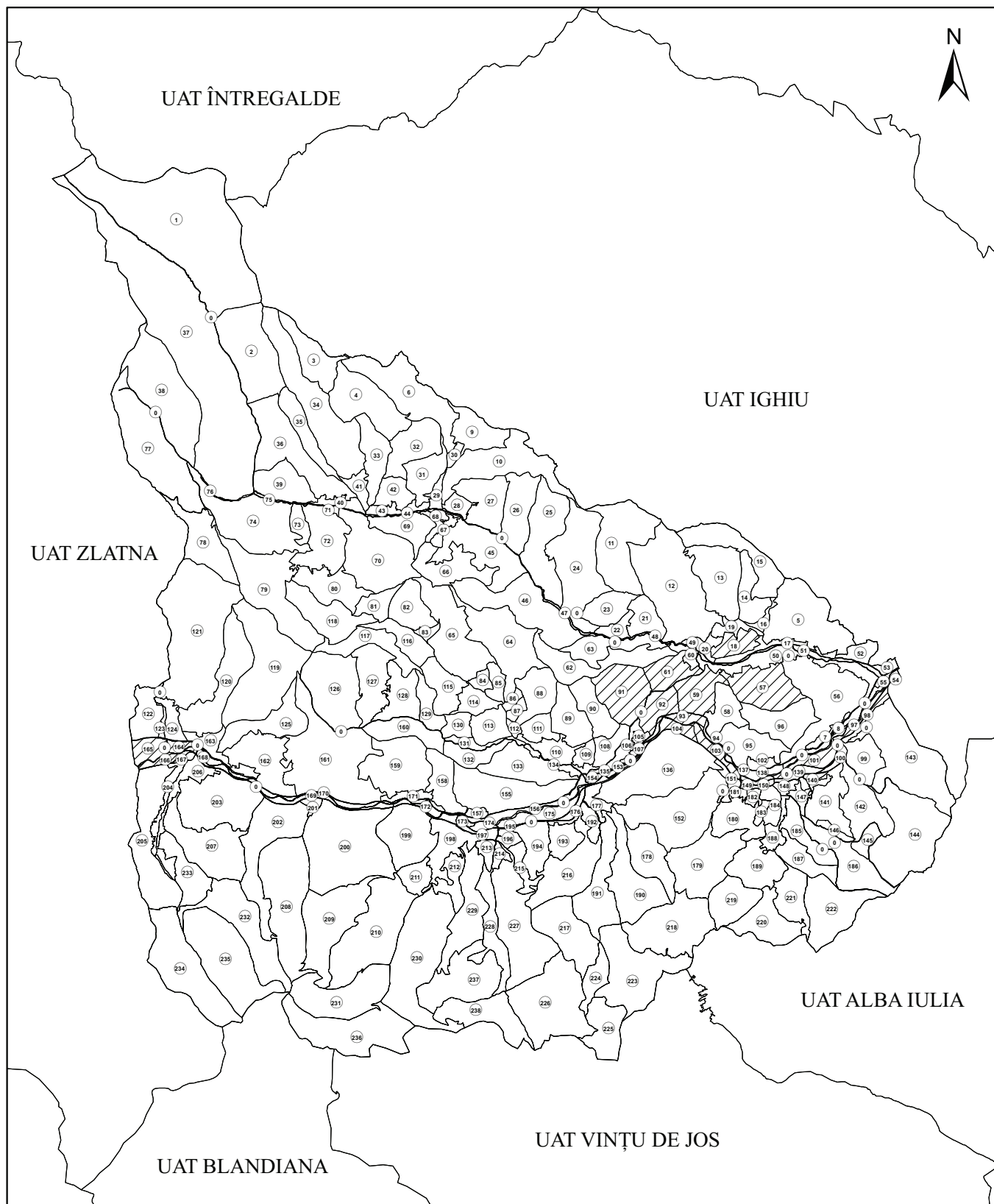

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: ALBA

UAT: METEȘ

Sectoare: 18, 57, 59, 61, 91, 92, 93, 97, 98, 101, 103, 104, 164, 165, 166, 167

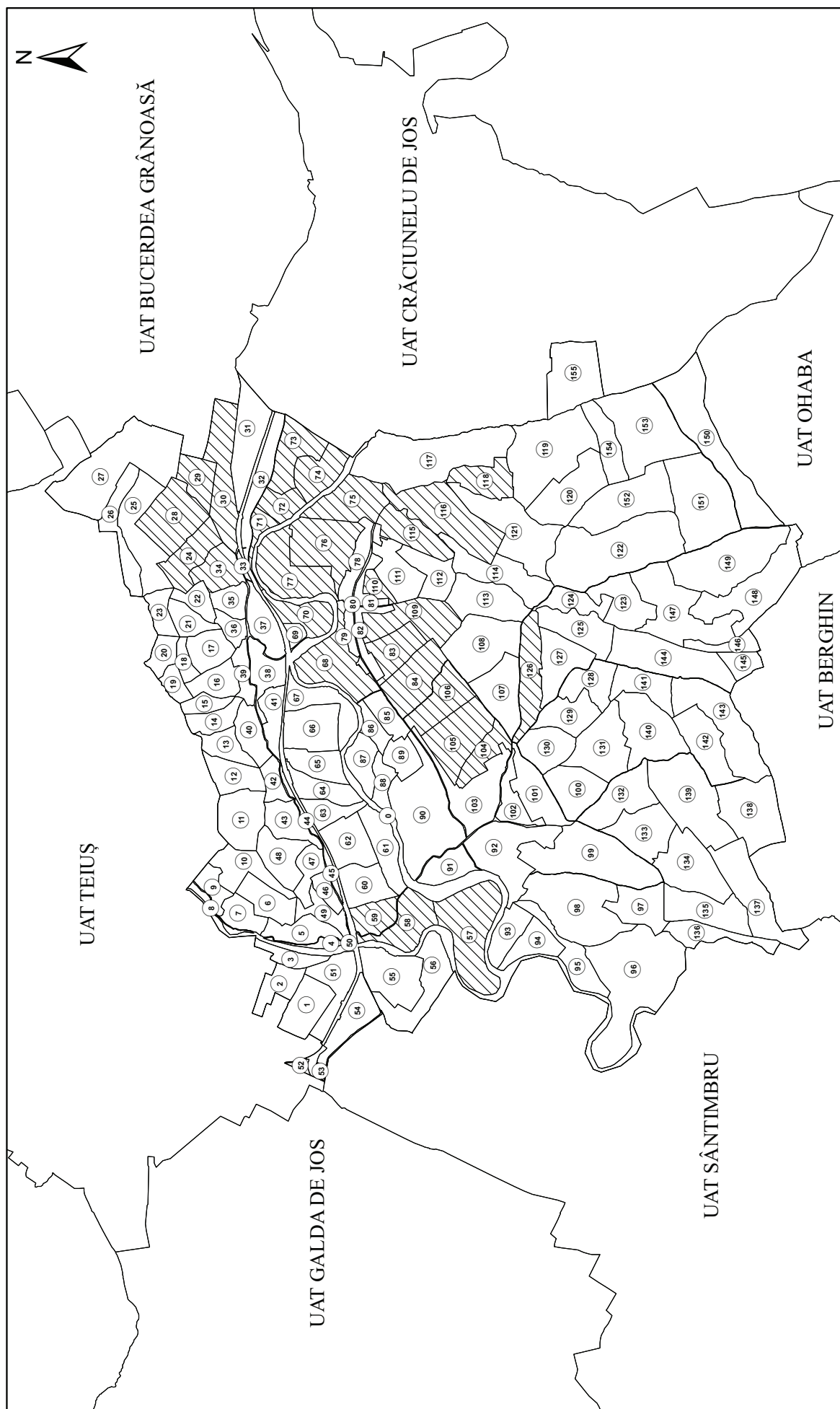

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

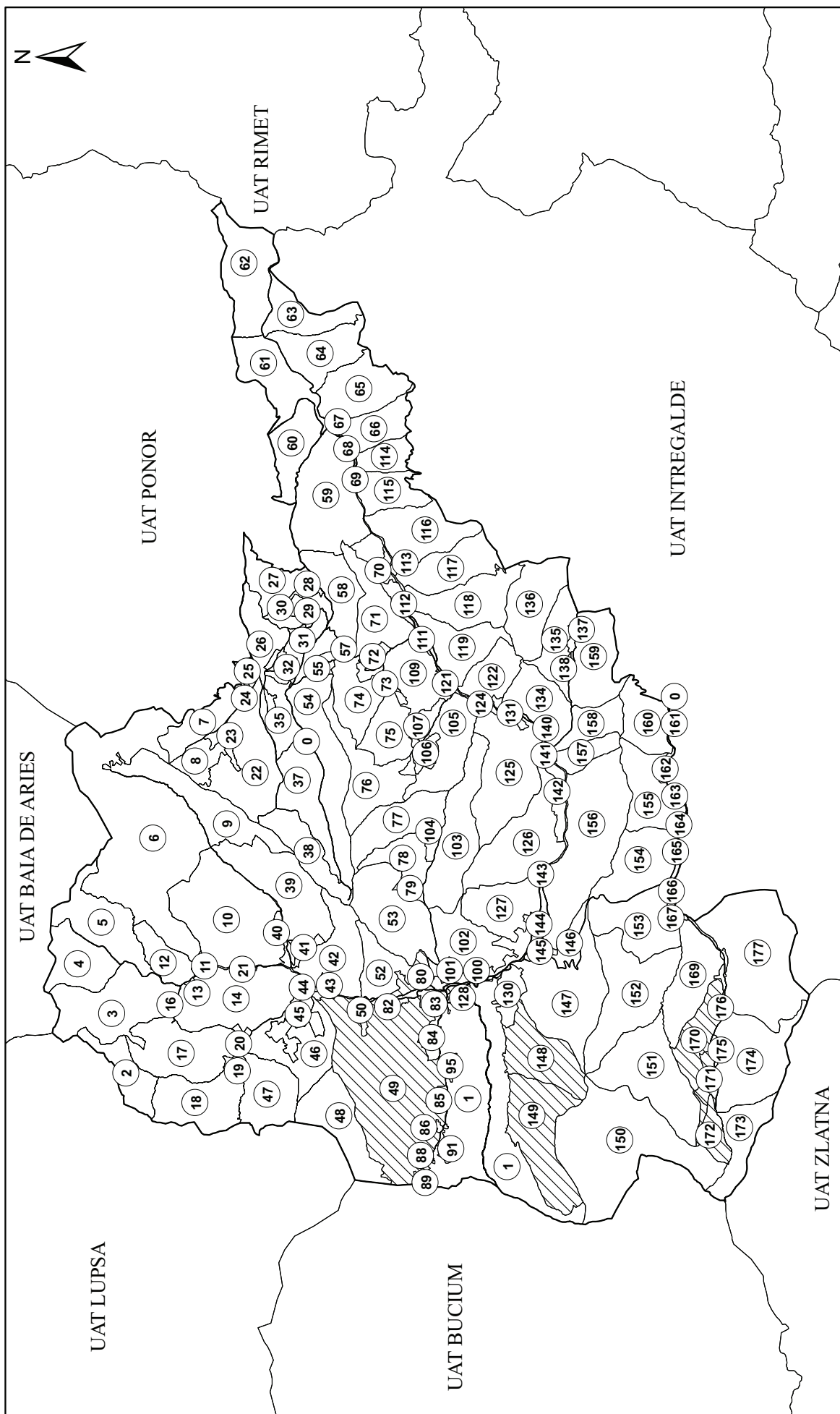
Județ: ALBA

UAT: MIHALȚ

Sectoare: 24, 28, 29, 30, 34, 57, 58, 59, 68, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 83, 84, 104, 105, 106, 109, 110, 115, 116, 118, 126

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică
 Județ: ALBA
 UAT: MOGOȘ
 Sectoare: 49, 80, 148, 149, 170, 171, 172

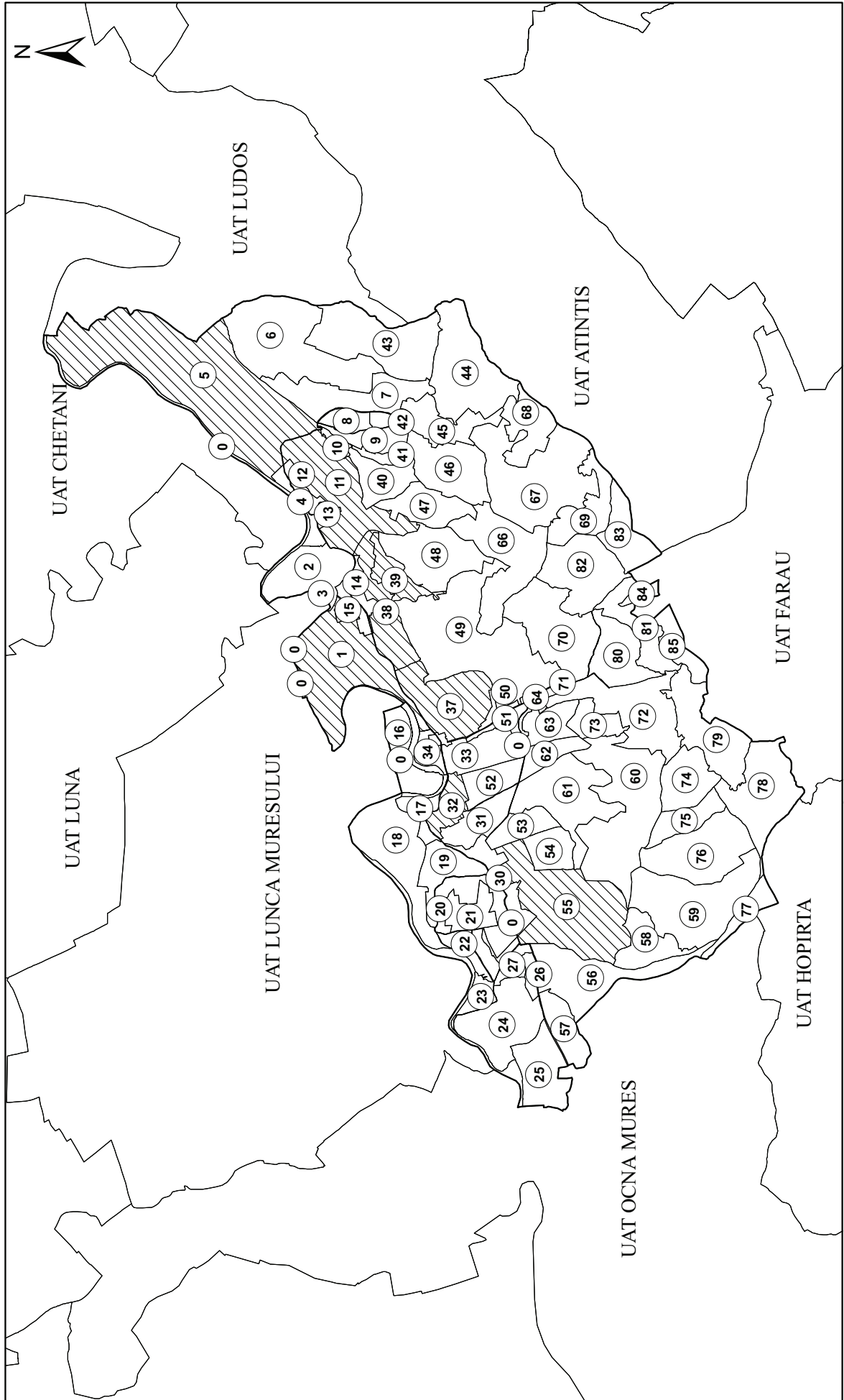

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: ALBA

UAT: NOȘLAC

Sectoare: 1, 5, 11, 31, 37, 38, 39, 55

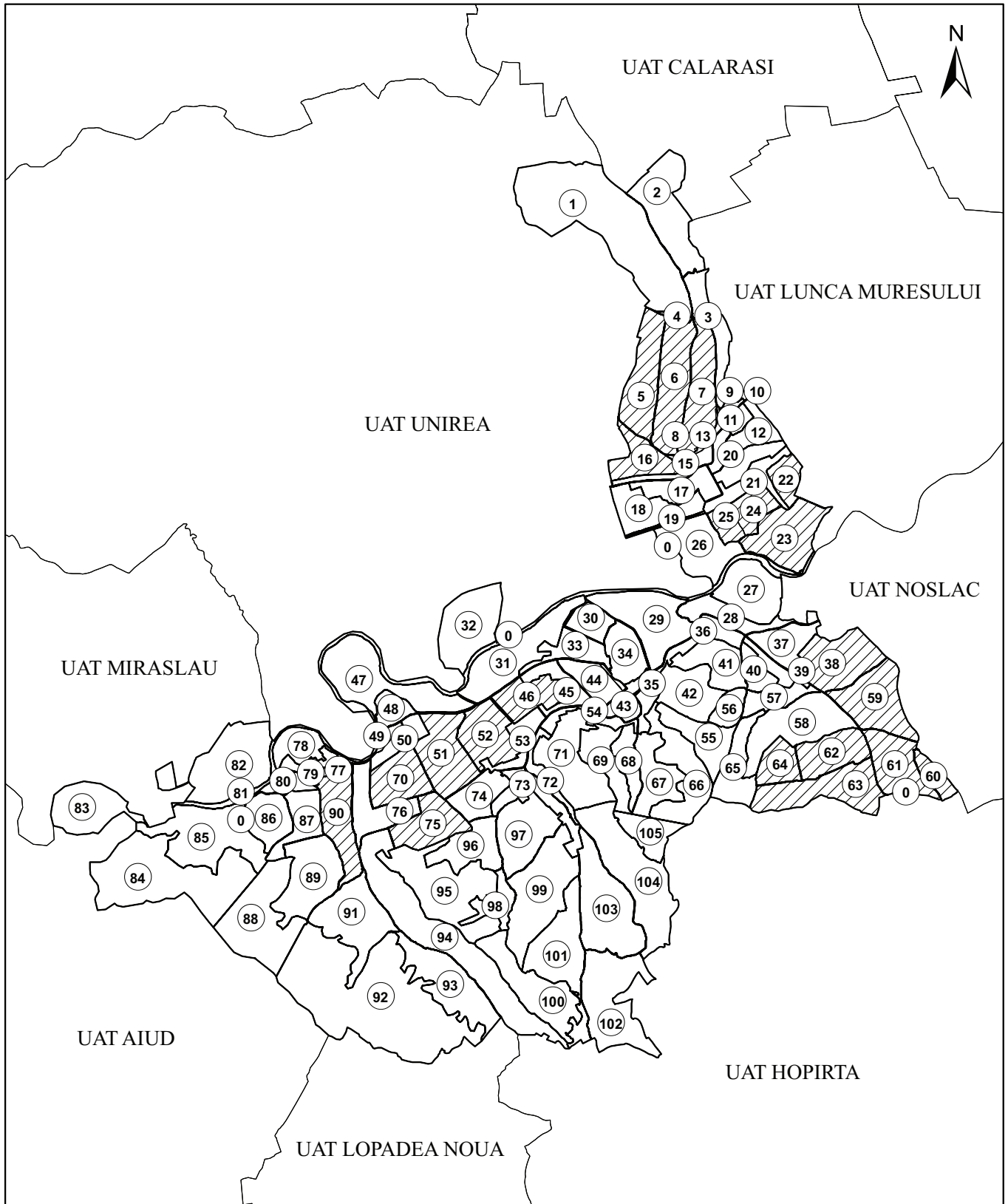

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: ALBA

UAT: OCNA MUREȘ

Sectoare: 5, 6, 7, 16, 22, 23, 24, 25, 38, 46, 51, 52, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 70, 75, 90

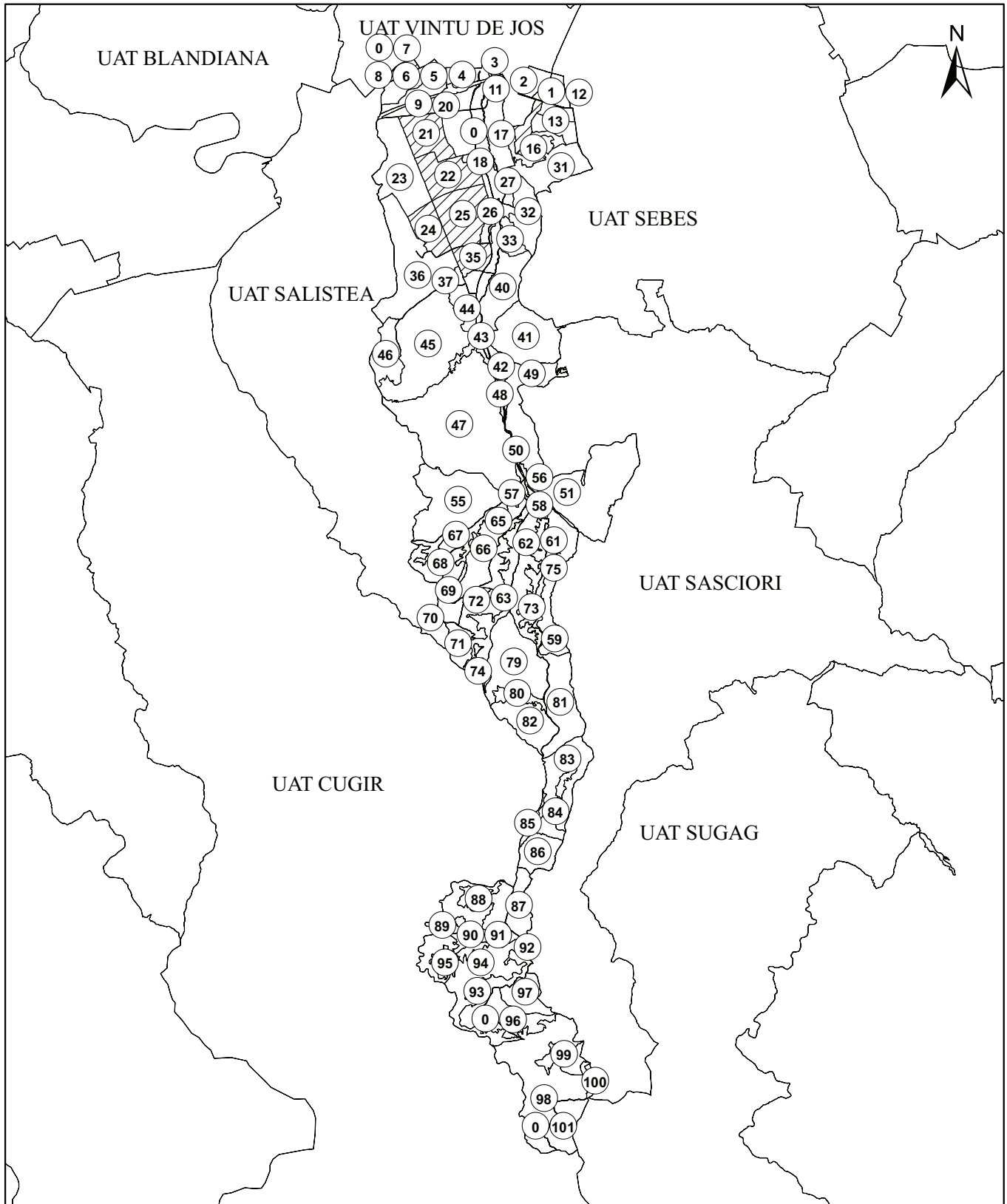

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: ALBA

UAT: PIANU

Sectoare: 7, 8, 14, 21, 22, 24, 25, 35

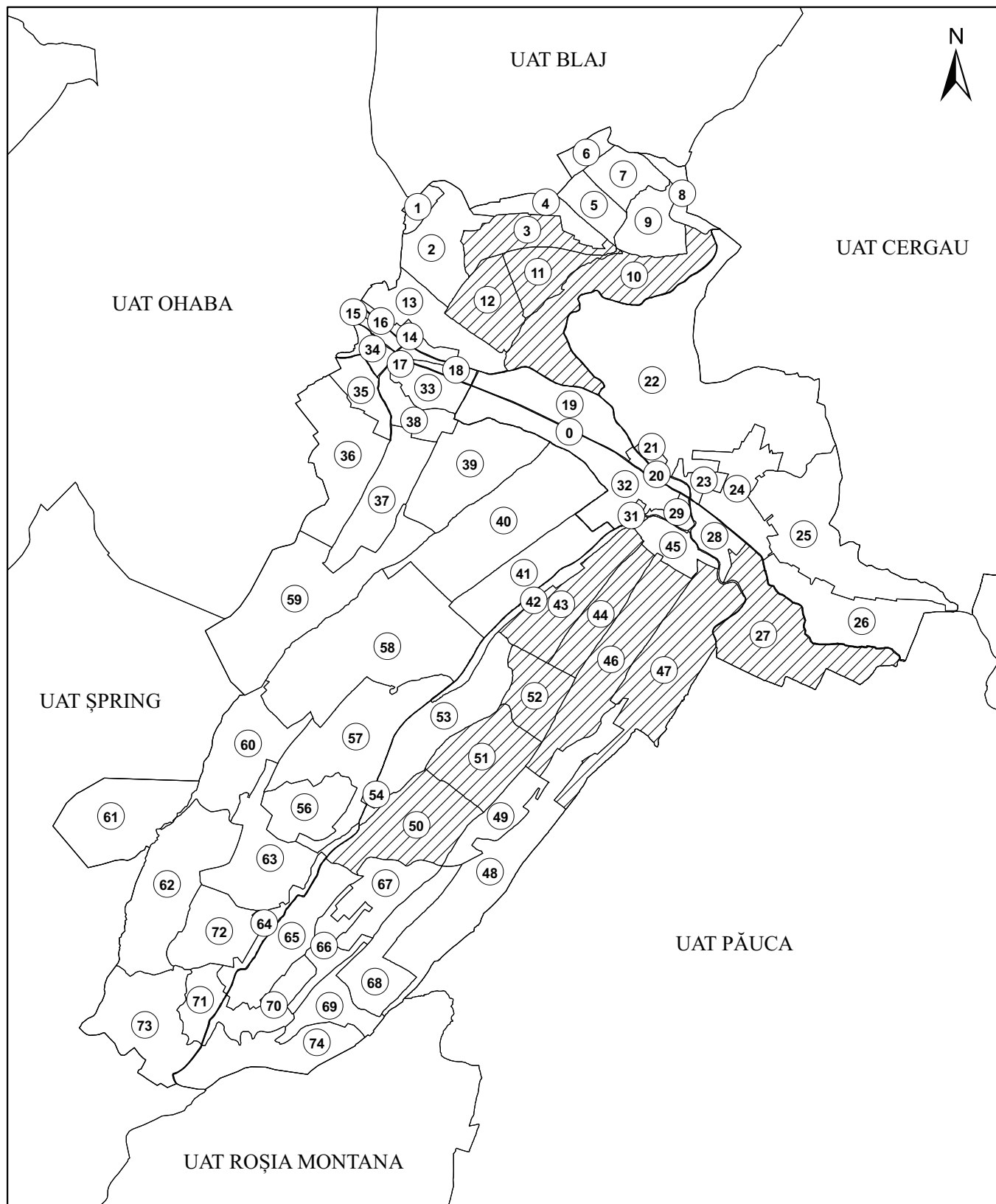

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: ALBA

UAT: ROȘIA DE SECAȘ

Sectoare: 3, 10, 11, 12, 27, 43, 44, 46, 47, 50, 51, 52

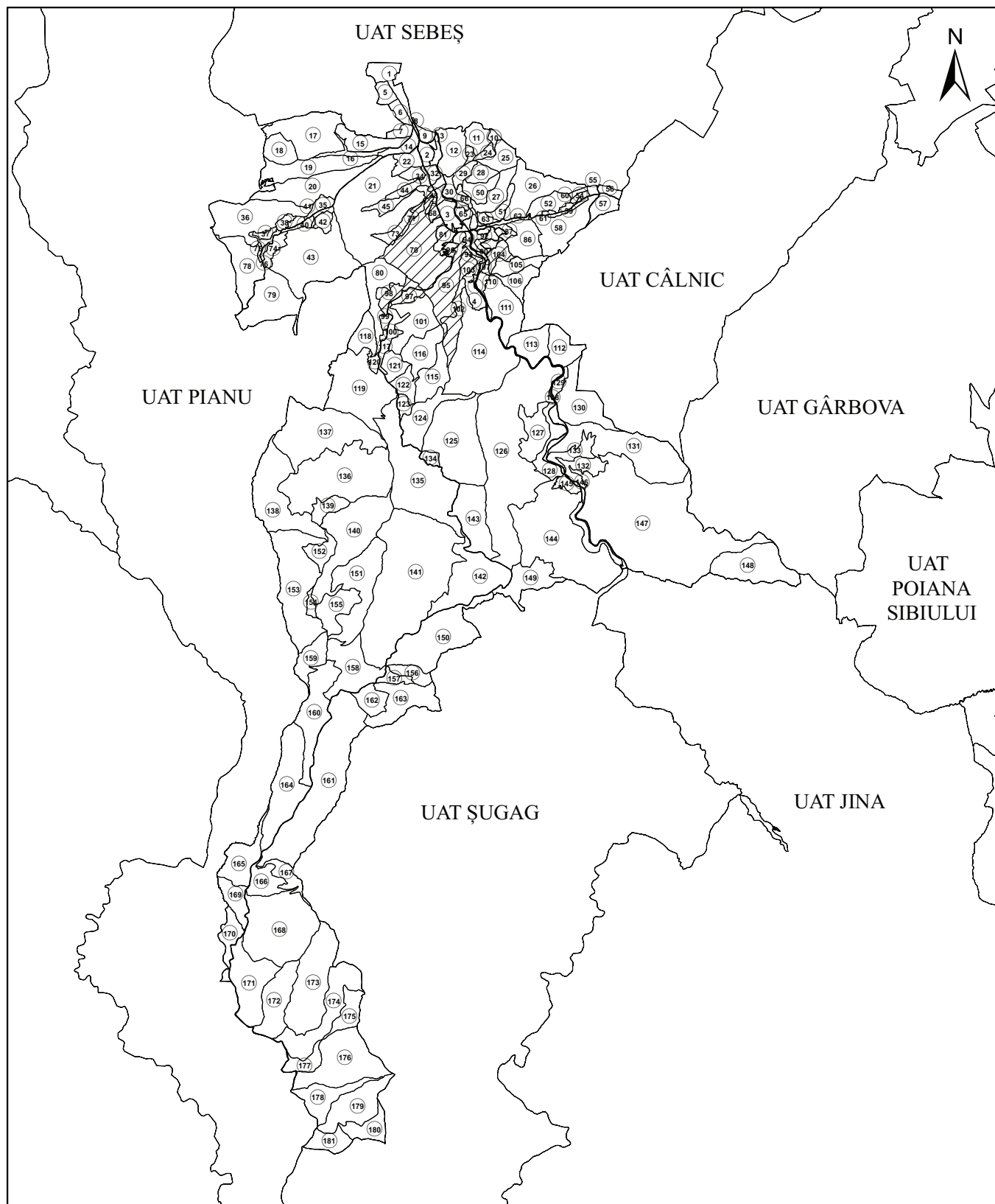

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: ALBA

UAT: SĂSCIORI

Sectoare: 68, 69, 70, 81, 95, 96, 97, 98, 102, 104

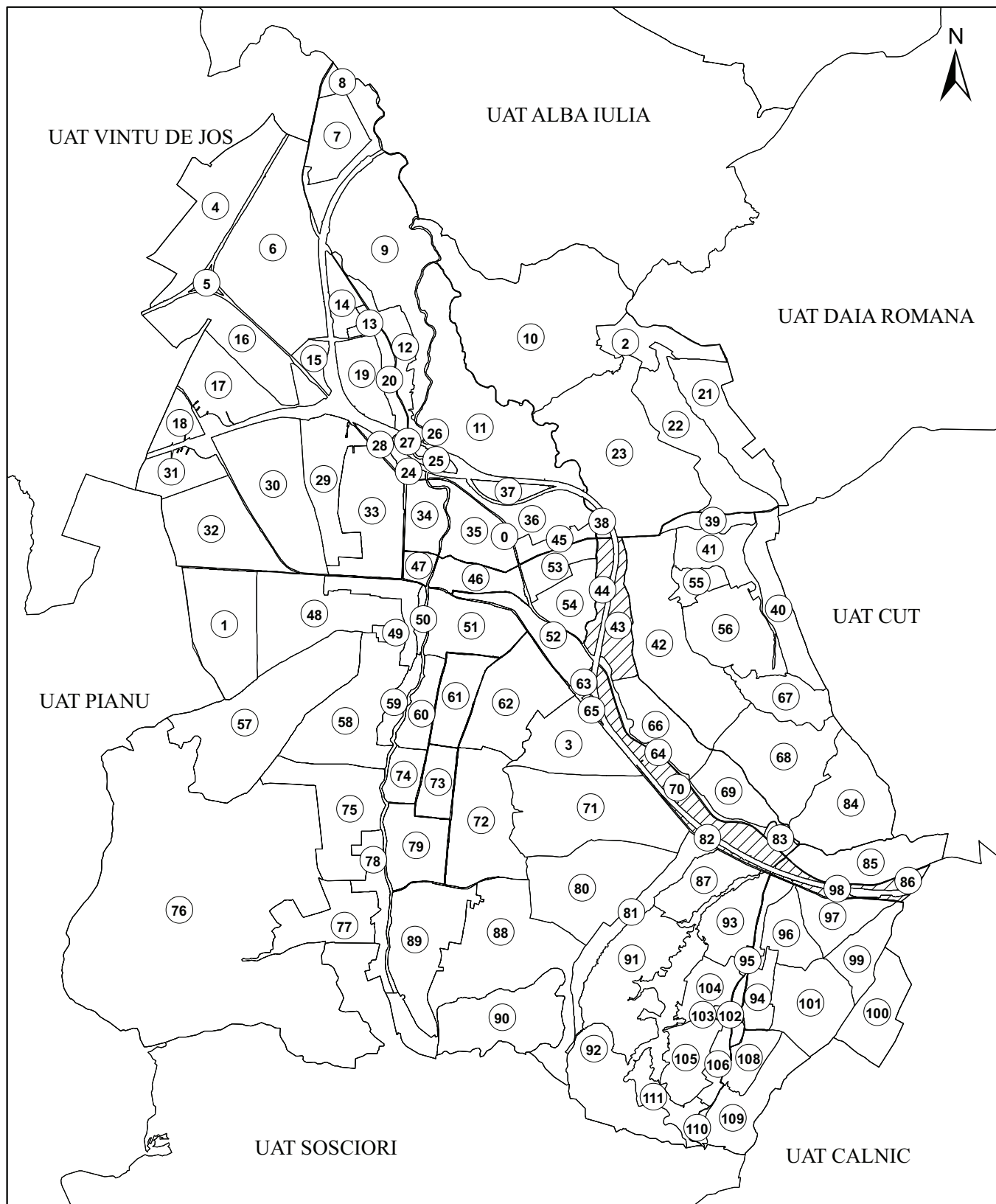

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: ALBA

UAT: SEBEȘ

Sectoare: 43, 44, 63, 65, 70, 82, 86, 98

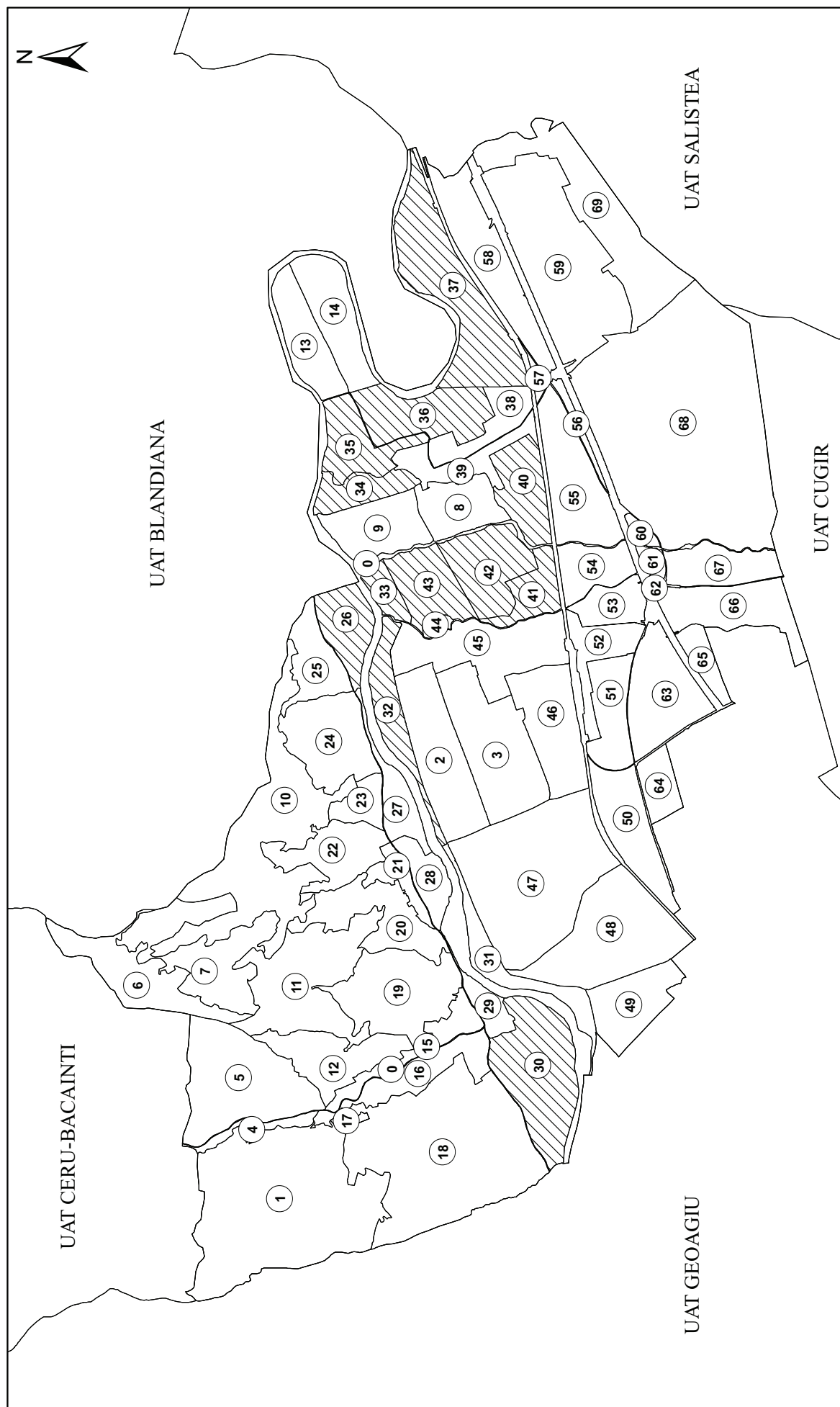

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: ALBA

UAT: ȘIBOT

Sectoare: 26, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 40, 41, 42, 43

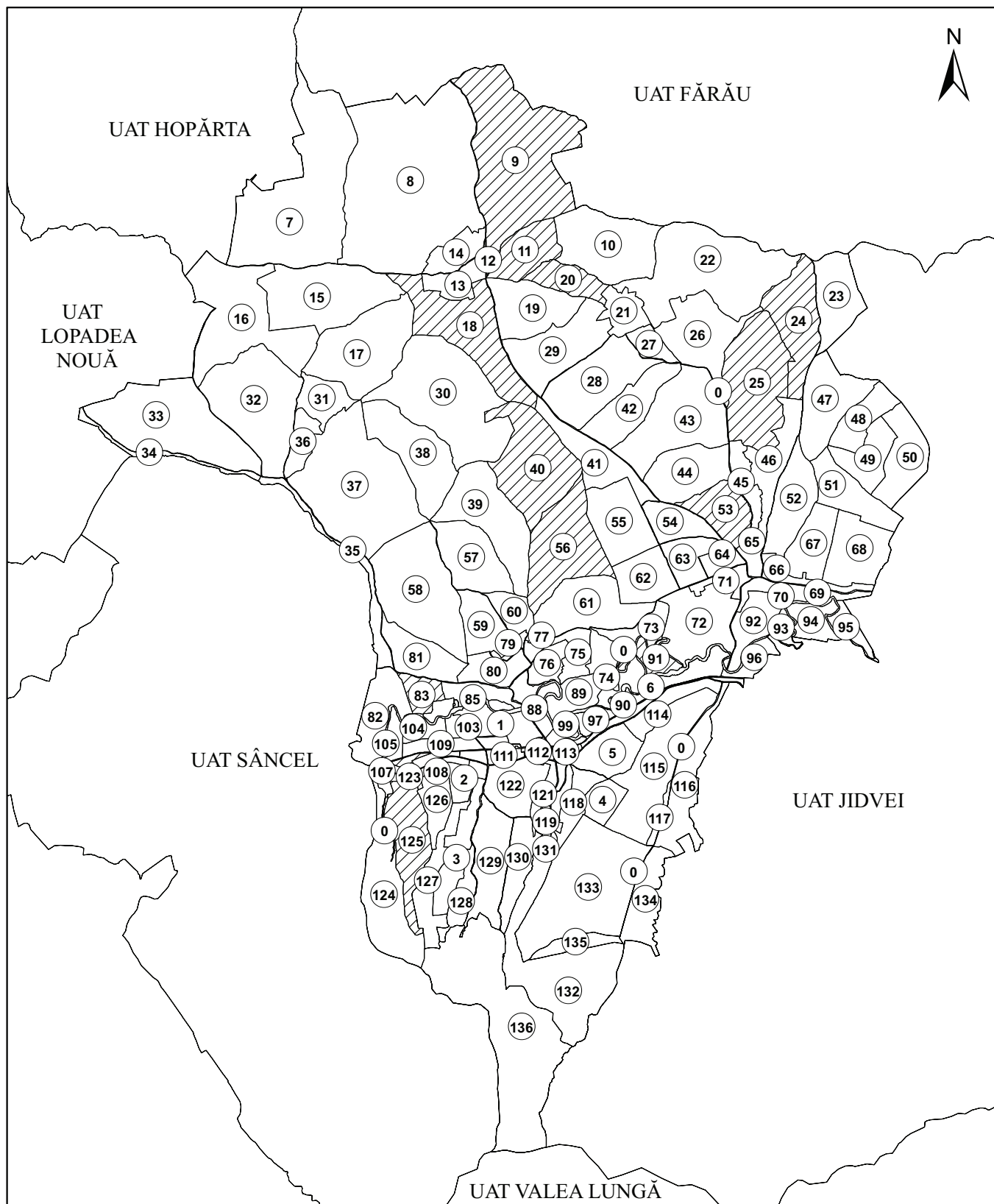

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: ALBA

UAT: ȘONA

Sectoare: 9, 11, 18, 20, 24, 25, 40, 53, 56, 83, 91, 107, 125

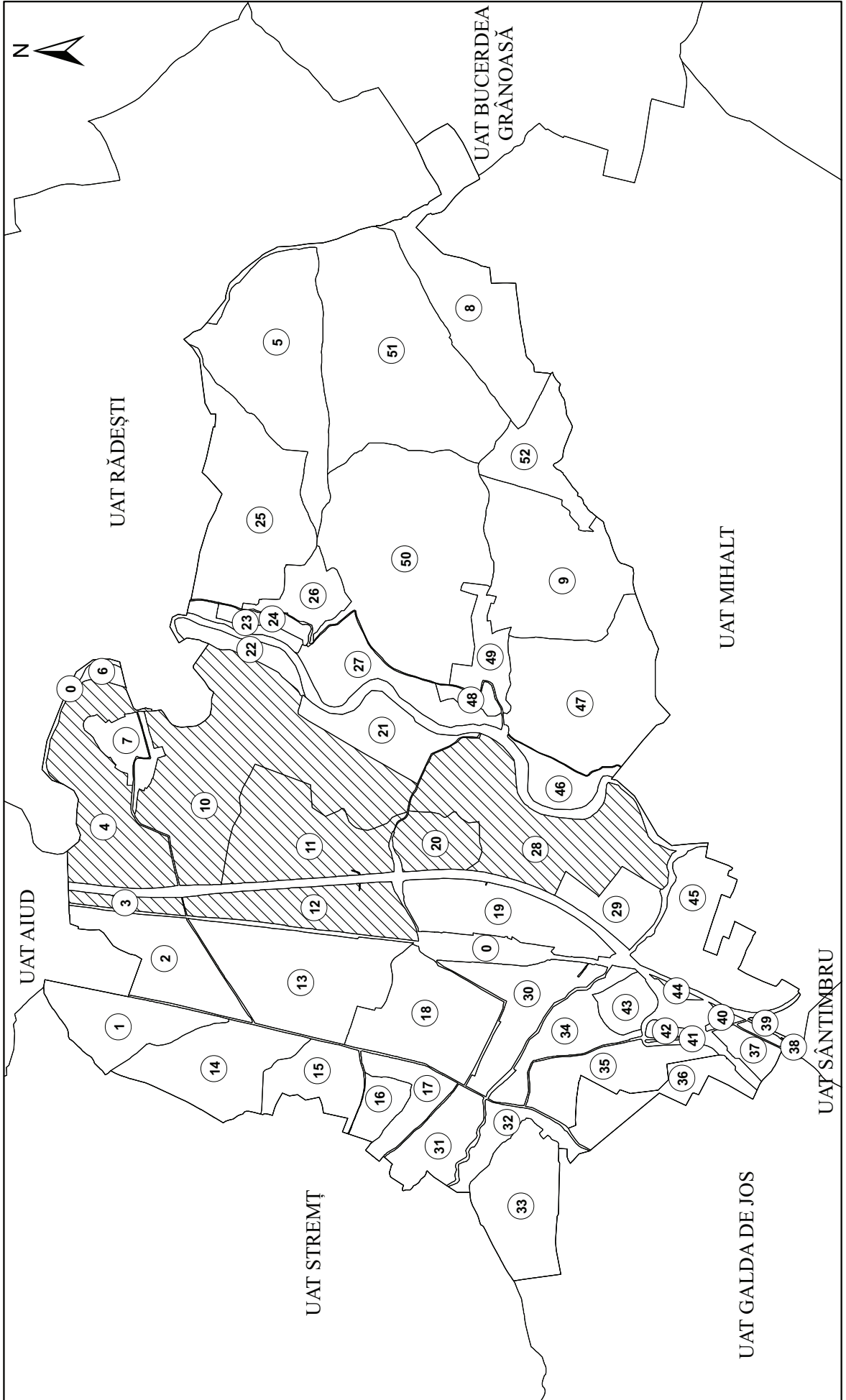

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

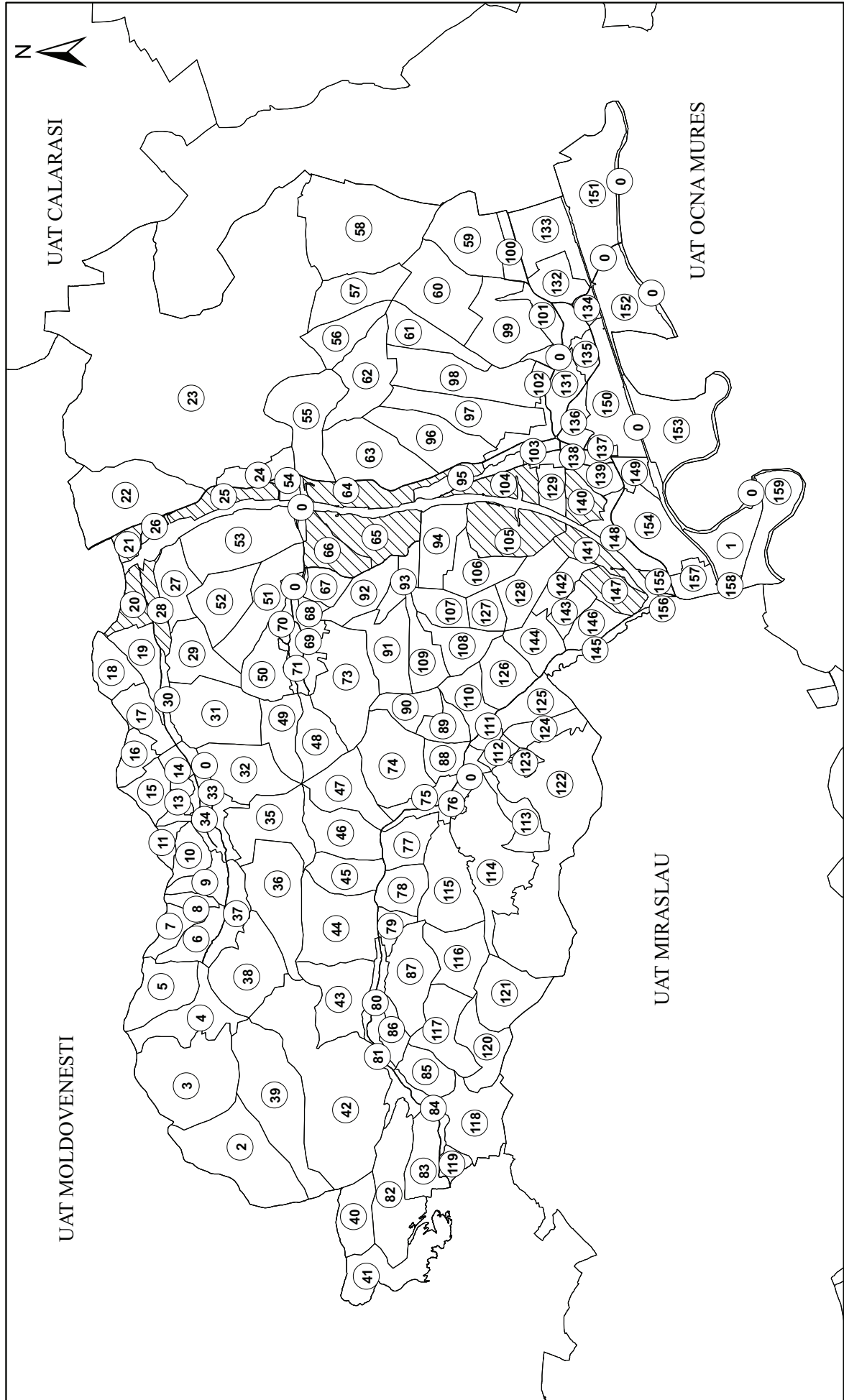
Județ: ALBA

UAT: TEIUȘ

Sectoare: 3, 4, 10, 11, 12, 20, 28

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică
 Județ: ALBA
 UAT: UNIREA
 Sectoare: 20, 21, 25, 28, 64, 65, 66, 104, 105, 140, 141, 147

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 65

din 2 octombrie 2017

Dosar nr. 1.054/1/2017

Iulia Cristina Tarcea	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Lavinia Curelea	— președintele delegat al Secției I civile
Eugenia Voicheci	— președintele Secției a II-a civile
Ionel Barbă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Cristina Petronela Văleanu	— judecător la Secția I civilă
Nina Ecaterina Grigoraș	— judecător la Secția I civilă
Eugenia Pușcașiu	— judecător la Secția I civilă
Rodica Susanu	— judecător la Secția I civilă
Alina Iuliana Țuca	— judecător la Secția I civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Ruxandra Monica Duță	— judecător la Secția a II-a civilă
Roxana Popa	— judecător la Secția a II-a civilă
Mirela Polițeanu	— judecător la Secția a II-a civilă
Marian Budă	— judecător la Secția a II-a civilă
Angelica Denisa Stănișor	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Adriana Elena Gherasim	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Laura-Mihaela Ivanovici	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Rodica Florica Voicu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mariana Constantinescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept învestit cu soluționarea Dosarului nr. 1.054/1/2017 este constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

Ședința este prezidată de doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă doamna Mihaela Lorena Mitroi, magistrat-asistent desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulament.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Iași — Secția litigii de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 3.639/99/2016, pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile privind interpretarea dispozițiilor art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin raportare la dispozițiile art. 84 alin. (3) din același act normativ.

Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, fiind depuse de către intimatul-reclamant și apelantul-pârât Tribunalul Iași puncte de vedere formulate în scris privind chestiunea de drept supusă judecătii. La dosar au fost comunicate opiniile exprimate la nivelul instanțelor naționale. Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu se verifică, în prezent, practica judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii.

Doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, constată că nu există chestiuni prealabile sau excepții, iar completul rămâne în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Curtea de Apel Iași — Secția litigii de muncă și asigurări sociale a dispus, prin Încheierea din data de 28 martie 2017, în Dosarul nr. 3.639/99/2016, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în baza art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare Legea nr. 303/2004), actualizarea pensiei de urmaș stabilite în temeiul art. 84 alin. (3) din Legea nr. 303/2004 se realizează prin raportare la indemnizația brută lunară a unui judecător în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad, cu luarea în considerare a sporurilor intrate în baza de calcul, precum și a sporurilor de vechime sau prin raportare exclusiv la indemnizația brută lunară a unui judecător în condiții identice de funcție, vechime și grad?”

Procedeele de actualizare reglementat de art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 a pensiei de urmaș stabilite în temeiul art. 84 alin. (3) din același act normativ intervine exclusiv în cazul majorărilor directe operate prin dispoziții normative asupra indemnizației brute a unui judecător în condiții identice de funcție, vechime și grad ori vizează și situația în care se schimbă

legal însăși modalitatea de determinare a indemnizației brute lunare cu efect indirect de majorare a cuantumului acesteia?”.

II. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept menționată

2. Prin acțiunea înregistrată pe rolul Tribunalului Iași cu nr. 3.639/99/2016, la data de 15 iunie 2016, reclamantul, având capacitate de exercițiu restrânsă, cu încuviințarea părintelui, a chemat în judecată pe pârâții Tribunalul Iași și Casa Județeană de Pensii Iași, pentru ca prin hotărâre judecătorească să se dispună:

— în contradictoriu cu pârâțul Tribunalul Iași: anularea adeverințelor nr. xxxx/10.03.2016, nr. xxxx/10.03.2016 și nr. xxxx/10.03.2016, emise de Tribunalul Iași, cu păstrarea adeverințelor pentru stabilirea pensiei de urmaș în condițiile art. 84 alin. (3) din Legea nr. 303/2004, având nr. xxx/A/21.02.2008, nr. xxx/A/7.04.2009, nr. xxx/A/7.04.2009 și nr. xxx/A/7.04.2009, emise de Tribunalul Iași, și obligarea Tribunalului Iași să recalculeze drepturile pe care le-ar fi avut susținătorul său legal, cu includerea tuturor sporurilor în indemnizația brută lunară, astfel cum au fost recunoscute prin adeverințele nr. xxx/A/21.02.2008, nr. xxx/A/7.04.2009, nr. xxx/A/7.04.2009 și nr. xxx/A/7.04.2009, emise de Tribunalul Iași, și să comunice adeverințele conținând aceste date Casei Județene de Pensii Iași;

— în contradictoriu cu pârâta Casa Județeană de Pensii Iași: anularea Deciziei nr. xxxxxx/26.04.2016 privind recalcularea pensiei de urmaș, cu păstrarea Deciziei nr. xxxxxx/14.07.2009, ambele emise de Casa Județeană de Pensii Iași; anularea Deciziei nr. xxxxxx/27.04.2016 emise de Casa Județeană de Pensii Iași privind recuperarea sumelor încasate necuvenit cu titlu de drepturi prevăzute de legile cu caracter special de la titular, prin tutore, din perioada 1 mai 2013—30 aprilie 2016, comunicată la data de 2 iunie 2016; anularea Deciziei nr. xxxxxx/06.06.2016 emise de Casa Județeană de Pensii Iași privind recuperarea sumelor încasate necuvenit cu titlu de drepturi prevăzute de legile cu caracter special de la titular, prin tutore, din luna mai 2016.

3. Reclamantul a susținut, în esență, că la stabilirea pensiei și, implicit, la emiterea primei adeverințe, indemnizația brută de încadrare a inclus, așa cum era firesc, sporurile de care a beneficiat susținătorul său, în raport cu care s-a calculat procentual cuantumul pensiei sale, în baza adeverințelor emise de Tribunalul Iași, cu nr. xxx/A/21.02.2008, nr. xxx/A/6.06.2008, nr. xxx/A/13.10.2008, fiind actualizată în baza adeverințelor nr. xxx/A/07.04.2009, nr. xxx/A/07.04.2009 și nr. xxx/A/07.04.2009.

4. Ulterior, angajatorul a apreciat că sporurile care au fost incluse în anul 2008 în indemnizația brută de încadrare a judecătorului decedat nu trebuiau avute în vedere la stabilirea indemnizației la care s-a raportat procentul pentru pensia de urmaș, motiv pentru care tribunalul a emis: Adeverința nr. xxxx/A/10.03.2016, care anulează adeverințele nr. xxx/A/21.02.2008 și nr. xxx/A/7.04.2009, Adeverința nr. xxxxxx/A/10.03.2016, care anulează adeverințele nr. xxxxxx/A/6.06.2008 și nr. xxx/A/7.04.2009, Adeverința nr. xxxxxx/A/10.03.2016, care anulează adeverințele nr. xxxxxx/A/13.10.2008 și nr. xxx/A/7.04.2009, pentru actualizarea pensiei.

5. Cele trei adeverințe emise la data de 10 martie 2016 au fost transmise de tribunal către Casa Județeană de Pensii Iași, care a emis Decizia nr. xxxxxx/26.04.2016 prin care a fost recalculată pensia de urmaș a reclamantului, prin diminuare, raportat la excluderea sporurilor din baza de calcul al indemnizației brute. Casa Județeană de Pensii Iași a emis decizii de recuperare a sumelor încasate necuvenit.

6. Prin Sentința civilă nr. 1.597 pronunțată la data de 17 octombrie 2016 Tribunalul Iași a respins excepția

inadmisibilității acțiunii și excepția prematurității acțiunii, invocate de către pârâta Casa Județeană de Pensii Iași. S-a admis în parte acțiunea formulată de reclamantul având capacitate de exercițiu restrânsă, cu încuviințarea părintelui, în contradictoriu cu pârâții Tribunalul Iași și Casa Județeană de Pensii Iași; s-au anulat cele trei adeverințe din data de 10 martie 2016 emise de pârâțul Tribunalul Iași; s-au anulat deciziile nr. xxxxxx/26.04.2016, nr. xxxxxx/27.04.2016 și nr. xxxxxx/6.06.2016 emise de pârâta Casa Județeană de Pensii Iași și, pe cale de consecință, s-a păstrat Decizia nr. xxxxxx/14.07.2009; s-a respins cererea formulată de reclamant având ca obiect obligarea pârâțului Tribunalul Iași la recalcularea drepturilor autorului acestuia și la comunicarea adeverințelor către pârâta Casa Județeană de Pensii Iași.

7. Pentru a pronunța această soluție prima instanță a reținut, în esență, că actualizarea pensiei de urmaș se realizează ori de câte ori se majorează indemnizația brută lunară a unui judecător în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței, baza de calcul fiind indemnizația de încadrare brută lunară, dar și sporurile judecătorului în activitate, în temeiul art. 85 din Legea nr. 303/2004. Totodată, instanța a avut în vedere și Decizia nr. 23 din 29 iunie 2015 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 797 din 27 octombrie 2015.

8. Împotriva acestei sentințe au declarat apel atât Tribunalul Iași, cât și Casa Județeană de Pensii Iași.

9. Prin apelul său, pârâțul Tribunalul Iași a susținut, în esență, două aspecte, considerate a fi interpretate greșit de prima instanță, după cum urmează.

10. Stabilirea pensiei de urmaș a reclamantului trebuie să fie determinată raportat la indemnizația de încadrare brută lunară avută de susținătorul decedat în ultima lună de activitate, iar sporul de vechime în muncă și sporul de toxicitate nu făceau parte din indemnizația brută lunară.

11. În ceea ce privește actualizarea pensiei, pentru situația prevăzută de art. 84 alin. (3) din Legea nr. 303/2004 (judecătorul decedat nu îndeplinea condițiile de acordare a pensiei de serviciu), în mod evident, aceasta nu poate opera asupra bazei de calcul pentru stabilirea pensiei de serviciu (indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, plus sporurile intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu și a sporului de vechime), ci asupra bazei de calcul avute în vedere la stabilirea pensiei de urmaș, respectiv asupra indemnizației de încadrare brute lunare avute de susținătorul decedat în ultima lună de activitate.

12. În consecință, actualizarea acestor pensii de urmaș se realizează ori de câte ori se majorează indemnizația de încadrare brută lunară a unui judecător în activitate.

13. Practic, dacă ar fi primită motivarea instanței de fond ar însemna ca, în ipoteza de la art. 84 alin. (3) din Legea nr. 303/2004, pentru pensiile de urmaș să se opereze cu două baze de calcul complet diferite, contrar prevederilor legale.

14. Prima dată, pensia de urmaș ar urma să fie stabilită pe baza indemnizației de încadrare brute lunare avute de susținătorul decedat în ultima lună de activitate, iar la actualizare baza de calcul a unei pensii de urmaș s-ar schimba, prin simplul efect al actualizării, într-o bază de calcul complet diferită, respectiv baza de calcul pentru pensia de serviciu (indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, plus sporurile intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu și a sporului de vechime).

15. A mai susținut acest pârât că Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările ulterioare (*Legea-cadru nr. 330/2009*), a stabilit un alt mod de calcul al indemnizației de încadrare brute lunare, prin stabilirea unor sporuri și majorări de care au beneficiat judecătorii. Prin includerea acestor sporuri și majorări în indemnizația de încadrare nu a avut loc o majorare a bazei de calcul al pensiei de serviciu, ci o modificare a structurii acestei baze, fără efect asupra cuantumului indemnizației de încadrare lunare. Prin urmare, nu a avut loc o „majorare” a „indemnizației” în sensul art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004.

16. Pârâta Casa Județeană de Pensii Iași, în apelul său, a arătat faptul că a fost chemată în proces fără a avea vreo culpă, deoarece a emis deciziile doar în baza fiecărei adeverințe emise de Tribunalul Iași.

III. Aspectele de admisibilitate reținute de titularul sesizării

17. Prin Încheierea de sesizare din data de 28 martie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 3.639/99/2016, Curtea de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale a constatat admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, în conformitate cu dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, motivat de următoarele aspecte.

18. De lămurirea modului de interpretare/aplicare a dispozițiilor art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 prin raportare la dispozițiile art. 84 alin. (3) din Legea nr. 303/2004 depinde soluționarea pe fond a cauzei.

19. În acest sens s-a arătat că în discuție este aplicarea dispozițiilor privind actualizarea pensiei de urmaș stabilite în temeiul art. 84 alin. (3) din Legea nr. 303/2004 (judecătorul decedat nu îndeplinea condițiile de acordare a pensiei speciale) în baza art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, în sensul în care părțile contestă elementul de referință al calculului, respectiv fie prin raportare la indemnizația brută lunară a unui judecător în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad, cu luarea în considerare a sporurilor intrate în baza de calcul, precum și a sporurilor de vechime, fie prin raportare exclusivă la indemnizația brută lunară a judecătorului în condiții identice de funcție, vechime și grad.

20. Interesează, de asemenea, pentru soluționarea fondului cauzei, dacă procedeul de actualizare reglementat de art. 85 alin. (2) intervine exclusiv în cazul majorărilor directe acordate prin acte normative operate asupra indemnizației brute de încadrare ori vizează și situația în care se schimbă însăși modalitatea de stabilire a indemnizației brute lunare, cu efect indirect asupra cuantumului acesteia.

21. În cauză, la data decesului judecătorului (7 februarie 2008) a fost emisă o adeverință în care a fost menționată indemnizația de încadrare brută lunară avută de susținătorul decedat în ultima lună de activitate, cu luarea în calcul a sporului de vechime de 25% și de toxicitate de 15%.

22. Se susține de către angajator, Tribunalul Iași, că la momentul decesului judecătorului Legea nr. 303/2004 prin art. 84 alin. (3) impunea ca pensia de urmaș să fie stabilită raportat la indemnizația de încadrare brută lunară avută de susținătorul decedat în ultima lună de activitate, care era determinată pe baza valorii de referință sectorială și a coeficienților de multiplicare, la care se adăuga majorarea pentru vechimea în funcția de judecător [conform art. 3 alin. (1), art. 4 alin. (1) și (3) și art. 41 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 45/2007, cu modificările și completările ulterioare], sporurile de vechime de 25% și de toxicitate de 15% nefiind incluse în

indemnizația de încadrare. Prin urmare, se susține că prima adeverință emisă la acel moment este nelegală.

23. În luna iunie 2008 a avut loc actualizarea pensiei de urmaș, fiind emisă adeverința cu baza de calcul de la data de 7 februarie 2008, respectiv indemnizația de încadrare brută lunară avută de susținătorul decedat în ultima lună de activitate, inclusiv sporul de vechime de 25% și de toxicitate de 15%, la care s-a aplicat actualizarea.

24. La data de 7 aprilie 2009, ca urmare a punerii în executare a titlului executoriu ce stabilea în favoarea moștenitorilor judecătorului dreptul la plata sumelor corespunzătoare sporului de risc și suprasolicitare neuropsihică de 50% din indemnizația brută lunară până la data decesului, angajatorul a emis 3 adeverințe în vederea stabilirii și actualizării pensiei de urmaș. Astfel, prima adeverință a prevăzut indemnizația de încadrare brută lunară avută de susținătorul decedat în ultima lună de activitate, așa cum aceasta a fost stabilită prin adeverința anterioară din iunie 2008 (cu luarea în calcul a sporului de vechime de 25% și de toxicitate de 15%) la care s-a adăugat procentul de 50% reprezentând sporul de risc și suprasolicitare neuropsihică. A rezultat, astfel, o nouă bază de calcul pentru pensia de la data decesului judecătorului, la care s-a aplicat actualizarea începând din luna iunie 2008 (fiind emise în acest sens alte două adeverințe).

25. La data de 1 decembrie 2015, în vederea aplicării dispozițiilor art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 în sensul actualizării pensiei de urmaș, ca urmare a majorării indemnizației unui judecător în activitate, angajatorul, apreciind că modul de stabilire a bazei de calcul pentru pensia de urmaș a fost greșit determinat și că, implicit, adeverințele de actualizare au avut o bază de calcul eronată, a emis cele trei adeverințe din data de 10 martie 2016 ce sunt supuse controlului judecătoresc în dosarul pendinte, prin care au fost revocate toate adeverințele anterioare.

26. În baza noilor adeverințe, Casa Teritorială de Pensii Iași a emis Decizia nr. xxxxxx/26.04.2016 privind recalcularea pensiei de urmaș începând cu data de 1 aprilie 2016 și revizuirea pensiei de urmaș retroactiv de la data de 1 aprilie 2008 și 1 octombrie 2008. Ca urmare, a rezultat un debit stabilit prin Decizia nr. xxxxxx/27.04.2016 privind recuperarea sumelor încasate necuvenit cu titlu de drepturi prevăzute de legile cu caracter special, emisă de Casa Județeană de Pensii Iași. Deși debitul acoperă perioada 1 aprilie 2008—30 aprilie 2016, titlul executoriu s-a stabilit cu respectarea termenului general de prescripție de 3 ani. Prin Decizia nr. xxxxxx/6.06.2016 privind recuperarea sumelor încasate necuvenit cu titlu de drepturi prevăzute de legile cu caracter special s-a completat debitul stabilit pentru perioada 1 mai 2013—30 aprilie 2016 și cu luna mai 2016 în care i s-a plătit tot pensia greșit calculată.

27. Problema de drept enunțată este nouă, deoarece, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre.

28. S-a subliniat că aspectele ce fac obiectul sesizării sunt chestiuni de drept, în sensul art. 519 din Codul de procedură civilă, solicitându-se Înaltei Curți de Casație și Justiție statuarea asupra modalității de interpretare și aplicare a unor texte legale în vigoare, asupra cărora instanța supremă nu a statuat, așa cum rezultă din jurisprudența sa.

29. Plecând de la finalitatea mecanismului hotărârii prealabile și rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție de unificator al practicii judiciare, s-a apreciat că aspectele dezbătute satisfac cerința noutății, în condițiile în care chestiunile de drept ridicate sunt diferite și noi, în sensul art. 519 din Codul de procedură civilă, având în vedere că jurisprudența atinge doar tangențial

aspectele antamate în prezenta sesizare, concentrându-se strict pe majorările intervenite pe cale legislativă asupra indemnizației brute lunare a unui judecător în activitate.

30. Însă, realitățile juridice aduc în dezbatere o nouă chestiune, cea a definirii noțiunii de „majorare a indemnizației brute a unui judecător în activitate” în cazul special al actualizării pensiei de urmaș reglementate de art. 84 alin. (3) cu referire la art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004.

31. În acest sens se solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție să clarifice prin interpretare înțelesul acestei sintagme în ansamblul normativului privitor la pensiile magistraților, motiv pentru care s-a apreciat necesar a se include în conținutul sesizării chestiunile ținând de interpretarea art. 85 alin. (2) în ansamblul lor, pentru abordarea globală și sistematică a chestiunilor de drept.

32. Contrar celor susținute de apărătorul reclamantului intimat, Înalta Curte de Casație și Justiție nu s-a pronunțat asupra chestiunii de drept în dezbatere în prezenta cauză. Decizia nr. 23/2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept privind examinarea sesizării formulate de Curtea de Apel Alba Iulia — Secția pentru conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 7.340/97/2013 în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile a vizat dezlegarea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 82 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, și nu dispozițiile art. 84 alin. (3), respectiv art. 85 alin. (2) din același act normativ. Decizia nr. 25/2011 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 916 din 22 decembrie 2011, a vizat examinarea recursului în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție vizând interpretarea și aplicarea dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr. 10/2007 privind creșterile salariale ce se vor acorda în anul 2007 personalului bugetar salarizat potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2000 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază pentru personalul contractual din sectorul bugetar și personalului salarizat potrivit anexelor nr. II și III la Legea nr. 154/1998 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază în sectorul bugetar și a indemnizațiilor pentru persoane care ocupă funcții de demnitate publică, referitor la posibilitatea magistraților de a beneficia de creșterile salariale prevăzute în art. 1 din actul normativ inițial menționat, drepturi ce nu fac obiectul prezentului litigiu. Prin Decizia nr. VI din 15 ianuarie 2007 privind soluționarea recursului în interesul legii, Înalta Curte de Casație și Justiție — Secțiile Unite s-a pronunțat cu privire la aplicarea dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 177/2002 privind salarizarea și alte drepturi ale magistraților, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 347/2003, cu modificările ulterioare, precum și a dispozițiilor art. 28 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2004 privind creșterea transparenței în exercitarea demnităților publice și a funcțiilor publice, precum și intensificarea măsurilor de prevenire și combatere a corupției, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 601/2004.

33. În consecință, s-a apreciat că, în speță, condiția noutății este suficient de bine caracterizată și permite declararea ca admisibilă a sesizării.

34. Instanța de trimitere a mai arătat că problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, consultate la data formulării prezentei sesizări.

IV. **Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept**

35. După comunicarea raportului, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, au fost formulate următoarele puncte de vedere de către părți.

36. *Intimatul-reclamant*, prin avocat, a arătat că dispozițiile art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 reglementează modalitatea de actualizare a pensiilor de serviciu și a pensiilor de urmaș, legiuitorul incluzând într-un singur text legal toate ipotezele enunțate. Se prevede ca pensiile de serviciu ale judecătorilor, precum și pensiile de urmaș prevăzute la art. 84 din aceeași lege se actualizează ori de câte ori se majorează indemnizația de încadrare brută lunară a unui judecător în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței, cu luarea în considerare în procent a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu.

37. Discuția se poartă asupra conținutului noțiunii de indemnizație brută de încadrare în baza căreia s-a stabilit procentual pensia de urmaș a moștenitorului minor al magistratului decedat înainte de pensionare, respectiv dacă sporurile avute de acesta la data decesului sau obținute ulterior prin hotărâri judecătorești sunt incluse în indemnizația brută de încadrare.

38. În opinia intimatului-reclamant răspunsul nu poate fi decât unul afirmativ, întrucât indemnizația avută cuprinde toate elementele: salariul de bază și sporurile acordate.

39. Ca atare, punctul de vedere al intimatului-reclamant este în sensul că pensia de urmaș se actualizează prin raportare la indemnizația brută lunară a unui judecător în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței, cu luarea în considerare în procent a sporurilor intrate în baza de calcul, precum și a sporurilor de vechime.

40. Procedeele de actualizare vizează și situația în care se schimbă legal însăși modalitatea de determinare a indemnizației brute lunare cu efect indirect de majorare a cuantumului acesteia. Din moment ce legiuitorul nu distinge în sensul că s-ar aplica numai anumite majorări cu efect direct, nici interpretul nu trebuie să distingă atât timp cât efectul schimbării modalității de determinare a indemnizației brute lunare este majorarea cuantumului acesteia.

41. *Apelantul-pârât Tribunalul Iași* a apreciat, în prealabil, că sesizarea este inadmisibilă, întrucât titularul sesizării solicită stabilirea modalității de aplicare a textelor legale incidente în cauza supusă judecării, iar nu o interpretare a acestora. Totodată, dispozițiile legale a căror interpretare se solicită nu comportă o reală și serioasă dificultate, de natură a atrage aplicarea procedurii hotărârii prealabile.

42. Pe fondul sesizării, cu privire la concluzia judecătorilor-raportori, apelantul-pârât Tribunalul Iași a arătat că aceasta are ca punct de plecare argumentul potrivit căruia, odată cu apariția Legii-cadru nr. 330/2009, în materia salarizării magistraților, o parte din sporurile recunoscute au fost incluse în indemnizația de încadrare brută lunară, rezultând o majorare a cuantumului acesteia.

43. Or, art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 stabilește principiul actualizării pensiei de urmaș în condițiile existenței unei majorări a indemnizației de încadrare brută lunară a unui judecător în activitate, fără a distinge cu privire la modalitatea care a determinat o astfel de majorare.

44. La data apariției Legii-cadru nr. 330/2009 și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2010 privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar, actualizarea pensiei de serviciu se realiza ori de câte ori se majora indemnizația de încadrare brută lunară a

unui judecător în activitate, elementele componente ale indemnizației fiind valoarea de referință sectorială, coeficienții de multiplicare și majorarea prevăzută de lege pentru vechimea în funcție. Așadar, actualizarea se realiza în momentul în care intervenea o majorare a unuia dintre elementele care intrau în componența acesteia, respectiv valoarea de referință sectorială, coeficienții de multiplicare sau majorarea prevăzută de lege pentru vechimea în funcție.

45. Dispunând introducerea, începând cu data de 1 ianuarie 2010, în indemnizațiile de încadrare brute lunare a unor sporuri și majorări, precum și a adaosurilor pentru risc și suprasolicitare neuropsihică și pentru asigurarea confidențialității și a sporului de vechime în muncă, Legea-cadru nr. 330/2009 a stabilit un alt mod de calcul al indemnizației de încadrare brute lunare.

46. Prin includerea acestor sporuri/majorări în indemnizația de încadrare nu a avut loc o majorare a bazei de calcul al pensiei de serviciu, ci o modificare în structura acestei baze, fără efect asupra cuantumului indemnizației de încadrare lunare (menținut la nivelul lunii decembrie 2009). În consecință, nu a avut loc o „majorare” a „indemnizației” în sensul art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004.

47. În atare condiții s-a apreciat că la momentul intrării în vigoare a Legii-cadru nr. 330/2009 nu s-a impus actualizarea pensiilor de serviciu sau a celor de urmaș.

V. Punctul de vedere al titularului sesizării cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

48. Completul de judecată al Curții de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale a arătat prin încheierea de sesizare că, în analiza efectuată, trebuie reținut, prioritar, că dispozițiile art. 84 alin. (3) din Legea nr. 303/2004 limitează valoarea pensiei de urmaș pentru copiii minori, precum și copiii majori până la terminarea studiilor, dar nu mai mult de 26 de ani, ai magistratului care la data decesului nu îndeplinea condițiile de acordare a pensiei de serviciu, la un procent de 75% din indemnizația de încadrare brută lunară avută de susținătorul decedat în ultima lună de activitate. Textul instituie un algoritm diferit de calcul al pensiei de urmaș pentru această categorie, în opoziție cu situația reglementată de dispozițiile art. 84 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 (cazul urmașilor magistratului care îndeplinea condițiile de pensionare la data decesului).

49. Această distincție nu este păstrată însă, la nivel de reglementare, în ceea ce privește situația actualizării pensiei, întrucât, potrivit art. 85 alin. (2) din același act normativ pensiile de serviciu ale judecătorilor și procurorilor, precum și pensiile de urmaș prevăzute la art. 84 (fără distincție) se actualizează ori de câte ori se majorează indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, cu luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, precum și a sporului de vechime. Dacă în urma actualizării rezultă o pensie de serviciu mai mică, judecătorul sau procurorul își poate păstra pensia aflată în plată.

50. Așa cum a reținut și prima instanță, principiile interpretării juridice ar obliga la aplicarea regulii de drept *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*. Totuși, textul legal face referire la „luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu”. Or, potrivit art. 84 alin. (3) din Legea nr. 303/2004, la stabilirea acestui tip de pensie de urmaș nu se iau în considerare sporurile, astfel încât acestea nu pot fi considerate „intrate în baza de calcul la acordarea pensiei”. O interpretare diferită ar putea fi dată situației sporului de vechime, având în vedere regulile de interpretare gramaticală, textul realizând un raport copulativ în cadrul aceleiași propoziții prin utilizarea sintagmei „precum și”. Însă, analiza textuală este lipsită în prezent de relevanță, în

condițiile în care în baza Legii-cadru nr. 330/2009 sporul de vechime a fost inclus în indemnizația de încadrare brută lunară, soluție legislativă menținută de Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

51. În consecință, pentru aceste rațiuni s-ar putea conchide, în ceea ce privește prima chestiune de drept, că dispozițiile art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 trebuie interpretate în sensul că actualizarea pensiei de urmaș prevăzute de art. 84 alin. (3) din același act normativ se realizează ori de câte ori se majorează exclusiv indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului.

52. În ceea ce privește cea de-a doua chestiune de drept, aceasta se referă la determinarea sensului noțiunii de „majorare a indemnizației brute lunare”. În acest sens, apelantul-pârât a susținut constant că Legea-cadru nr. 330/2009 a stabilit un alt mod de calcul al indemnizației de încadrare brute lunare, prin stabilirea unor sporuri și majorări de care au beneficiat judecătorii. Potrivit art. 4 alin. (3), art. 5 și art. 6 din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 330/2009, din indemnizația de încadrare brută lunară făceau parte indemnizația de încadrare, sporul pentru vechime în muncă și adaosul prevăzut de art. 4 alin. (3) lit. a) din anexa nr. VI. Așadar, în indemnizația de încadrare brută lunară a fost inclus un adaos de 35% din indemnizația de încadrare brută lunară, menit să evite scăderea drepturilor salariale, în condițiile în care, anterior apariției Legii-cadru nr. 330/2009, se acorda un spor de risc și suprasolicitare neuropsihică de 50% și un spor de confidențialitate de 15%, ambele calculate la indemnizația de încadrare brută lunară, iar, ulterior apariției legii, s-a acordat un spor de risc și suprasolicitare neuropsihică de 25% și un spor de confidențialitate de 5%, ambele calculate la indemnizația de încadrare brută lunară.

53. Însă, prin includerea acestor sporuri și majorări în indemnizația de încadrare nu a avut loc o majorare a bazei de calcul al pensiei de serviciu, ci o modificare a structurii acestei baze, fără efect asupra cuantumului indemnizației de încadrare lunare. Prin urmare, nu a avut loc o „majorare” a „indemnizației” în sensul art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004.

54. Or, este indubitabil că prin schimbarea bazei de calcul al indemnizației brute lunare a unui judecător a operat o creștere a cuantumului acesteia, chiar dacă în fapt cuantumul total al drepturilor primite de magistrații în funcție sau de magistrații beneficiari ai pensiei de serviciu a rămas același. În acest sens, modificarea operată asupra indemnizației nu s-a reflectat pecuniar pentru magistrații în funcție sau magistrații beneficiari ai pensiei de serviciu, întrucât aceștia beneficiau oricum legal și anterior de sporurile menționate. Totuși, în cazul pensiei de urmaș prevăzute de art. 84 alin. (3) din Legea nr. 303/2004 modificarea indemnizației de încadrare brute lunare a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului a condus matematic la creșterea cuantumului acesteia întrucât aceasta a inclus un adaos de 35%, menit să compenseze scăderea cuantumului sporurilor de suprasolicitare neuropsihică de 50% și de confidențialitate de 15%, precum și sporul de vechime. Or, întrucât aceste sporuri nu erau avute în vedere la stabilirea pensiei de urmaș prevăzute de art. 84 alin. (3) din Legea nr. 303/2004, anterior Legii-cadru nr. 330/2009, includerea în indemnizația de încadrare brută lunară valorează juridic „majorare” și trebuie avute în vedere la actualizarea prevăzută de art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004.

55. De altfel, în sensul acestei concluzii pledează principiul nediscriminării, ca principiu fundamental al statului de drept.

Înlăturarea din sfera de aplicabilitate a dispozițiilor art. 85 alin. (2) a situațiilor în care majorarea indemnizației brute de încadrare s-ar produce doar indirect, prin schimbarea structurii acesteia, ar conduce la crearea unor situații evident discriminatorii între urmașii unor judecători decedați la date diferite, pe simplul temei al datei decesului. Or, faptul aleatoriu al decesului nu poate valora juridic o cauză obiectivă și rezonabilă pentru aplicarea unui tratament juridic diferit în materia determinării nivelului pensiei de urmaș.

56. Având în vedere că prevederile art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 prevăd că pensiile de serviciu ale judecătorilor și procurorilor, precum și pensiile de urmaș prevăzute la art. 84 se actualizează ori de câte ori se majorează indemnizația brută lunară, fără a distinge între formele de majorare, prin aplicarea regulii generale *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*, instanța de trimitere a conchis că procedeu de actualizare a pensiei de urmaș stabilite în temeiul art. 84 alin. (3) din același act normativ intervine și în situația în care se schimbă legal însăși modalitatea de determinare a indemnizației brute lunare cu efect indirect de majorare a cuantumului acesteia.

VI. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

57. În urma solicitării adresate de către Înalta Curte de Casație și Justiție, instanțele naționale nu au identificat hotărâri judecătorești relevante pentru chestiunea de drept ce face obiectul analizei în prezenta cauză, fiind transmise doar puncte de vedere teoretice exprimate de către judecători.

58. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Adresa nr. 1.056/C/1.673/III-5/2017 din 25 mai 2017, a comunicat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu se verifică, în prezent, practica judiciară, în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept care formează obiectul prezentei sesizări.

VII. Jurisprudența Curții Constituționale

59. Nu au fost identificate decizii relevante ale Curții Constituționale referitor la chestiunea de drept în discuție.

VIII. Raportul asupra chestiunii de drept

60. Prin raportul întocmit în cauză, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, potrivit dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă.

61. Asupra rezolvării de principiu a chestiunii de drept sesizate, pentru ipoteza în care completul desemnat în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile ar ajunge la concluzia întrunirii condițiilor de admisibilitate, opinia judecătorilor-raportori a fost în sensul că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, actualizarea pensiei de urmaș stabilite în temeiul art. 84 alin. (3) din același act normativ se realizează prin raportare exclusiv la indemnizația de încadrare brută lunară a unui judecător în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței, indiferent de modalitatea care a determinat schimbarea acestei indemnizații.

IX. Înalta Curte de Casație și Justiție

62. Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorii-raportori, punctele de vedere formulate de către părți și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

63. Prealabil analizei în fond a problemei de drept supuse dezbaterii, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept trebuie să verifice dacă, în raport cu întrebarea formulată de titularul sesizării, sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile în conformitate cu dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă.

64. Potrivit acestor dispoziții legale, „*Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată*”.

65. Pentru declanșarea acestei proceduri, legiuitorul, în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă, a instituit condițiile de admisibilitate care trebuie îndeplinite cumulativ, respectiv:

— existența unei cauze aflate în curs de judecată, în ultimă instanță;

— cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;

— ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată;

— chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită să fie nouă;

— chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

66. Verificarea admisibilității sesizării relevă îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile.

67. Astfel, litigiul în legătură cu care s-a formulat sesizarea este în curs de judecată, Curtea de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale, titularul sesizării, investită cu soluționarea apelului, urmează să soluționeze cauza în ultimă instanță, prin pronunțarea unei hotărâri judecătorești, care, potrivit art. 634 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă, este definitivă, având în vedere dispozițiile art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă, raportat la art. XVIII din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările ulterioare.

68. Cauza care face obiectul judecății se află în competența legală a unui complet de judecată al curții de apel investit să o soluționeze, iar sesizarea are ca obiect o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, respectiv interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin raportare la dispozițiile art. 84 alin. (3) din același act normativ.

69. În privința condiției referitoare la noutatea chestiunii de drept care formează obiectul sesizării se constată că și această cerință este îndeplinită, aspect ce decurge, în primul rând, din faptul că textele de lege a căror interpretare se solicită nu au făcut obiectul analizei în lucrări de specialitate juridică, iar instanțele naționale nu au pronunțat hotărâri judecătorești de natură a contura o jurisprudență constantă și continuă în materia de referință, în baza unei interpretări unitare a textelor care au generat chestiunea de drept a cărei rezolvare de principiu se solicită.

70. De asemenea, textele de lege în discuție ridică probleme de interpretare, de o relativă dificultate, ce implică riscul unor dezlegări diferite ulterioare în practica judiciară, chestiunea de drept fiind de actualitate.

71. În cauză este îndeplinită situația premisă a iminenței apariției unei practici judiciare neunitare, așa cum rezultă din analiza punctelor de vedere divergente exprimate de curțile de apel din țară și unele tribunale din circumscriptiile acestora.

72. Totodată, se constată că asupra acestei chestiuni de drept, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat anterior pe calea unui recurs în interesul legii ori a unei alte hotărâri prealabile.

73. Prin urmare, sesizarea întrunește cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, astfel încât se impune a se da eficiență mecanismului de unificare reprezentat de pronunțarea unei hotărâri prealabile, în vederea atingerii dezideratului acestei instituții procesuale, respectiv preîntâmpinarea soluționării diferite a unei chestiuni de drept de către instanțele judecătorești (*control a priori*), determinând și efectul asigurării securității raporturilor juridice.

74. Deși sesizarea este prezentată sub forma a două probleme de drept asupra cărora instanța supremă este chemată să se pronunțe, în fapt este identificată o singură problemă de drept, respectiv cea vizând aspectul modalității de actualizare a pensiei de urmaș stabilite în temeiul art. 84 alin. (3) din Legea nr. 303/2004, prin raportare la indemnizația de încadrare brută lunară a unui judecător în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței, cu includerea sau nu a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, ca urmare a interpretării dispozițiilor art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004.

75. Cea de-a doua problemă sesizată de instanța de trimitere, respectiv dacă procedeu de actualizare a pensiei de urmaș este aplicabil doar dacă intervin majorări directe asupra indemnizației de încadrare brută lunară ori și în cazul în care majorarea este rezultatul schimbării modalității de determinare a indemnizației, nu presupune o interpretare a dispozițiilor legale relevante în sesizare, ci o modalitate de aplicare a textului legal, ce poate fi tratată în cadrul problemei de drept astfel cum a fost identificată în prealabil.

76. Cadrul procesual ce reglementează indemnizația de încadrare brută lunară a judecătorului este format, în timp, de două acte normative: Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 45/2007, cu modificările și completările ulterioare, și Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările ulterioare. Legea-cadru nr. 330/2009, chiar dacă a fost abrogată prin Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, este esențială în analiza problemei de drept sesizate din perspectiva modalității de stabilire a indemnizației de încadrare brute lunare a judecătorului, în condițiile în care legea de abrogare a menținut principiile enunțate în prima lege. Legea-cadru nr. 330/2009 este determinantă în analiza problemei de drept și din perspectiva momentului temporal care a determinat schimbarea viziunii legiuitorului asupra modalității de stabilire a indemnizației de încadrare brute lunare a judecătorului.

77. În raport cu cele două acte normative menționate anterior se disting două paliere de analiză a chestiunii de drept cu care a fost sesizată instanța supremă.

78. Sub un prim aspect se observă că prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 45/2007, cu modificările și completările ulterioare, s-a statuat că judecătorii au dreptul pentru activitatea desfășurată la o indemnizație de încadrare brută lunară stabilită în raport cu nivelul instanțelor sau parchetelor, cu funcția

deținută și cu vechimea în magistratură prevăzută de art. 86 din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pe baza valorii de referință sectorială și a coeficienților de multiplicare prevăzuți în anexa la actul normativ (art. 3).

79. De asemenea, judecătorii beneficiază în raport cu vechimea numai în aceste funcții de o majorare a indemnizației stabilite potrivit art. 3 alin. (1), calculată în procente la indemnizația de încadrare brută lunară (art. 4).

80. În concluzie, în reglementarea dată de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 45/2007, cu modificările și completările ulterioare, indemnizația de încadrare brută lunară a judecătorului nu includea și alte sporuri, cu caracter special, prevăzute de legiuitor.

81. Dispozițiile art. 84 din Legea nr. 303/2004 reglementează două tipuri de pensii de urmaș, distingând în funcție de existența la data decesului judecătorului a dreptului acestuia la pensie de serviciu. Astfel, alin. (1) și (2) ale art. 84 stabilesc dreptul soțului supraviețuitor și al copiilor minori ori a celor majori până la terminarea studiilor, dar nu mai mult de 26 de ani, ai judecătorului decedat la acordarea unei pensii de urmaș calculată din pensia de serviciu aflată în plată sau la care ar fi avut dreptul la data decesului susținătorul decedat. Deci, în lumina acestor texte legale, pensia de urmaș este raportată fie la pensia de serviciu deja aflată în plată, fie la pensia de serviciu la care ar fi avut dreptul judecătorul decedat. În ambele cazuri este vorba de un drept născut la pensia de serviciu, neavând relevanță dacă acest drept a fost sau nu exercitat.

82. Alin. (3) al art. 84 din Legea nr. 303/2004 reglementează un caz particular de pensie de urmaș în situația în care, la data decesului, judecătorul nu îndeplinește condițiile de acordare a pensiei de serviciu, statuând că, în acest caz, copiii minori, precum și copiii majori până la terminarea studiilor, dar nu mai mult de 26 de ani, au dreptul la o pensie de urmaș în quantum de 75% din indemnizația de încadrare brută lunară avută de susținătorul decedat în ultima lună de activitate.

83. Relevant este faptul că în acest ultim alineat legiuitorul nu s-a mai raportat la pensia de serviciu (judecătorul decedat neavând un asemenea drept născut la data decesului), ci a stabilit o modalitate specifică de calcul al pensiei de urmaș, prin raportare la indemnizația de încadrare brută lunară avută de susținătorul decedat în ultima lună de activitate.

84. Alin. (2) al art. 85 din Legea nr. 303/2004 reglementează modalitatea de actualizare a pensiilor de serviciu și a pensiilor de urmaș, legiuitorul incluzând într-un singur text legal toate ipotezele enunțate anterior. Astfel, se prevede că pensiile de serviciu ale judecătorilor, precum și pensiile de urmaș prevăzute la art. 84 se actualizează ori de câte ori se majorează indemnizația brută lunară a unui judecător în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței, cu luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu.

85. Interpretând logico-juridic textul legal enunțat anterior, se disting două modalități de actualizare a pensiilor: o primă modalitate are în vedere actualizarea în raport cu majorarea indemnizației brute lunare a judecătorului; a doua modalitate are în vedere actualizarea în raport cu sporurile intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu.

86. Pentru a fi în ipoteza legală a luării în considerație, în cadrul actualizării pensiei, a sporurilor cu caracter special este necesară îndeplinirea condiției exprese a existenței unei pensii de serviciu. Cu alte cuvinte, pentru actualizarea pensiei de urmaș cu luarea în considerare a sporurilor este necesar ca încă de la momentul stabilirii pensiei de urmaș să fi existat un drept

al judecătorului decedat la pensia de serviciu, indiferent dacă acest drept a fost sau nu exercitat.

87. Textul legal prevede în mod expres că actualizarea va avea în vedere, în procent, sporurile intrate în baza de calcul al pensiei de serviciu. Rezultă, în mod neechivoc, că această actualizare vizează doar ipotezele enunțate în alin. (1) și (2) ale art. 84 din Legea nr. 303/2004, doar în aceste situații pensia de urmaș fiind raportată la pensia de serviciu aflată în plată sau la care ar fi avut dreptul judecătorul decedat. Doar în aceste condiții, legiuitorul a prevăzut, ca modalitate de stabilire a pensiei de urmaș, calcularea mai întâi a pensiei de serviciu (cu luarea în considerare și a sporurilor de care a beneficiat judecătorul, astfel cum prevede art. 82 din Legea nr. 303/2004), pensia de urmaș fiind raportată la cuantumul astfel stabilit al pensiei de serviciu.

88. În ipoteza particulară reglementată de alin. (3) al art. 84 din Legea nr. 303/2004, neexistând posibilitatea stabilirii pensiei de serviciu, nefiind în prezența unui drept născut al judecătorului decedat la această pensie, legiuitorul a raportat pensia de urmaș exclusiv la indemnizația de încadrare brută lunară avută de susținătorul decedat în ultima lună de activitate.

89. În consecință, actualizarea pensiei de urmaș stabilite în raport cu dispozițiile art. 84 alin. (3) din Legea nr. 303/2004 poate fi realizată doar în condițiile intervenirii unei majorări a indemnizației brute lunare a unui judecător în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței.

90. Caracterul exclusiv al actualizării pensiei de urmaș stabilite în baza art. 84 alin. (3) din Legea nr. 303/2004 doar prin raportare la intervenirea unei majorări a indemnizației brute lunare a unui judecător în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței, este dedus și din modalitatea de stabilire a acestei pensii speciale. Câtă vreme la momentul stabilirii acestei pensii de urmaș se are în vedere indemnizația de încadrare brută lunară avută de judecătorul decedat în ultima lună de activitate, logica juridică impune ca și actualizarea să se realizeze prin raportare la aceleași elemente care au determinat stabilirea sa inițială.

91. Sub al doilea aspect, prin Legea-cadru nr. 330/2009, legiuitorul, având preeminența scopului enunțat al stabilirii unui

sistem unitar de salarizare pentru personalul din sectorul bugetar plătit din bugetul general consolidat al statului, a stabilit cu caracter de principiu luarea în considerare a sporurilor, a adaosurilor salariale, a majorărilor, a indemnizațiilor cu caracter general sau special, precum și a altor drepturi de natură salarială, recunoscute sau stabilite, până la data intrării în vigoare a acestei legi, prin hotărâri judecătorești, prin acte de negociere colectivă, precum și prin alte modalități, acestea regăsindu-se la un nivel acceptat, potrivit principiilor acestei legi, în salariul brut sau, după caz, în salariul de bază, în solda funcției de bază sau în indemnizația lunară de încadrare [art. 3 lit. c)].

92. În aplicarea acestui principiu și pentru atingerea dezideratului de unificare a sistemului de salarizare, prin reducerea semnificativă a sporurilor cu caracter special acordate diferitelor categorii de personal din sectorul bugetar, în materia salarizării magistraților o parte din sporurile recunoscute au fost incluse în indemnizația de încadrare brută lunară, rezultând o majorare a cuantumului acesteia.

93. Potrivit art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, pensia de urmaș stabilită în baza art. 84 din același act normativ se actualizează ori de câte ori se majorează indemnizația de încadrare brută lunară a unui judecător în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței.

94. Textul legal stabilește principiul actualizării pensiei de urmaș în condițiile existenței unei majorări a indemnizației de încadrare brute lunare a unui judecător în activitate, fără a distinge cu privire la modalitatea care a determinat o asemenea majorare.

95. Având în vedere principiul *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*, în condițiile în care legiuitorul nu a distins asupra modalității care a determinat majorarea indemnizației de încadrare brute lunare, nici judecătorul, care aplică legea, nu poate efectua o asemenea distincție.

96. În consecință, actualizarea pensiei de urmaș stabilite în baza art. 84 alin. (3) din Legea nr. 303/2004 se realizează ori de câte ori se majorează indemnizația de încadrare brută lunară a unui judecător în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței, indiferent de modalitatea care a determinat schimbarea acestei indemnizații.

97. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 519, cu referire la art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel Iași — Secția litigii de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 3.639/99/2016, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile și, în consecință, stabilește că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, actualizarea pensiei de urmaș în temeiul art. 84 alin. (3) din același act normativ se realizează prin raportare exclusiv la indemnizația de încadrare brută lunară a unui judecător în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței, indiferent de modalitatea de stabilire a cuantumului acesteia.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 2 octombrie 2017.

p. PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,

GABRIELA ELENA BOGASIU

Magistrat-asistent,
Mihaela Lorena Mitroi

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2018 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2018 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

